

„Tartsd meg, Isten, Szentatyánkat”

Ismerjük meg közelebbről XIV. Leó pápát

Robert Francis Prevost korábbi amerikai bíboros-érseket, ágostonrendi misszionáriust 2025. május 8-án választották meg a katolikus egyház új vezetőjévé. Ő a 267. egyházfő, a római pápának kijáró egyéb címek mellett Róma püspöke, a Vatikáni Állam 9. uralkodója, Olaszország primása. Megválasztása után tíz nappal, 2025. május 18-án XIV. Leó pápa hivatalosan is megkezdte péteri szolgálatát, május 25-én pedig székfoglaló szentmiséjét is bemutatta a Lateráni Szent János-székesegyházban. Már megválasztása napján arra kérte a híveket, hogy imádkozzanak a békéért az Istenanyához. „Segítsetek felépíteni a párbeszéd hidjait” – szólított fel és missziós egyházat szorgalmazott. Első imáját ő maga is a világbékének szentelte. A következőkben ismertetjük eddigi életútját.

Robert Francis Prevost 1955. szeptember 14-én született az Egyesült Államokban, az Illinois állambeli Chicagóban a francia és olasz származású Louis Marius Prevost és a spanyol származású Mildred Martínez gyermekeként. Két testvére van, Louis Martín és John Joseph. Középszkolai tanulmányait az ágostonrendi atyák kizsuzmáriumban végezte, 1973-ban érettségizett. 1977-ben a philadelphiai Villanova Egyetemen matematikai tudományokból és filozófiából szerzett diplomát. 1977. szeptember elsején lépett be a Szent Ágoston-rendjének az USA középnyugati részét felölelő Jótanács Anyja provincia Saint Louis-i noviciátusába. 1981. augusztus 29-én tett ünnepélyes fogadalmat, a következő évben a chicagói Katolikus Teológiai Egyetemen szerzett mester (licenciátus) fokozatot. 1982. június 19-én szentelték pappá Rómában.

1985-ben a perui ágostonrendi misszióba küldték, 1986-ig a chulucanasi egyházmegye kancellárjaként és a chulucanasi Názáreti Szent Család-székesegyház plébánosaként szolgált. 1987-ben magna cum laude minősítéssel doktorátust szerzett kánonjogból a római Aquinói Szent Tamás – Angelicum – Pápai Egyetemen, ott, ahol II. János Pál pápa 1948-ban szerzett doktorátust. Prevost atya disszertációjának a címe: *A Szent Ágoston-rend helyi perjelének feladata*. 1987–1988-ban a papi hivatásgondozás előmozdítója és a rendtartomány misszióinak igazgatója volt. 1988-ban visszatért Peruba, ahol 1992-ig egy rendház priorjaként tevékenykedett. 1988-tól 1998-ig, tíz éven át a Trujillo-ban lévő ágostonrendi szeminárium igazgatója, valamint a Szent Károly és Szent Marcell egyházmegyei szemináriumban az egyházjog, a patrisztika és az erkölcsstan professzora, emellett az egyházmegyei szeminárium tanulmányi prefektusa, egy évig a szeminárium rektora, a regionális egyházi bíróság bírója és a Trujilloi Főegyházmegye Konzultorok Kollégiumának tagja volt. Közben 1988-tól 1999-ig alapító lelképásztora volt a Miasszonyunk, az Egyház Anyja-plébániának, a mai Casciai Szent Rita-plébániának, 1992-től 1999-ig pedig plébániai adminisztrátora a Montserrati Miasszonyunk-plébániának.

1999-ben visszatért Chicagóba mint a chicagói ágostonrendi provincia megválasztott tartományfőnöke. 2001. szeptember 14-én a Szent Ágoston-rend generális perjelévé, legfőbb

előjárójává választották. 2014. november 3-án Ferenc pápa a perui Chiclayo egyházmegye apostoli adminisztrátorává és Sufar címzetes püspökévé nevezte ki. 2014. december 12-én a chiclayói Szűz Mária-székesegyházban James Patrick Green érsek, perui apostoli nuncius püspökké szentelte. Püspöki jelmondata: „*In Illo uno unum*”, „*Öbenne, az Egyben egyek*”, ami Szent Ágostonnak a 127. zsoltárról szóló magyarázatában így szerepel: „*Bár mi, keresztények sokan vagyunk, az egyetlen Krisztusban mégis egyek vagyunk.*”

Ferenc pápa 2015. szeptember 26-án nevezte ki Robert Francis Prevost atyát megyéspüspökké. 2018 márciusától 2023 januárjáig a Perui Püspöki Konferencia második alelnöke volt. 2020. április 15-én Ferenc pápa kinevezte őt egyúttal a Callao-i Egyházmegye apostoli adminisztrátorának. 2019. július 13-tól a Papi Kongregáció, majd 2020. november 21-től a Püspöki Kongregáció tagja lett. Ferenc pápa 2023. január 30-án nevezte ki a Püspöki Dikasztérium prefektusává és a Latin-Amerikáért Felelős Pápai Bizottság elnökévé, egyúttal Chiclayo tiszteletbeli érsek-püspöki címét adományozta neki. A Püspöki Dikasztérium élén a kanadai Marc Ouellet bíboros utóda lett, aki a kánoni korhatár betöltése miatt lemondott hivataláról. Prevost érsek mindkét tisztségét 2023. április 12-től töltötte be. Ferenc pápa 2023. július 9-én jelentette be, hogy Prevost érseket bíborosává nevezte ki, majd 2025. február 6-án besorolta őt a bíborosi testület püspöki rendjébe, a Róma közeli Albano suburbicarius titulusával. Három nappal később, február 9-én a Szent Péter téren – Ferenc pápa elnökletével – szentmisét celebrált a fegyveres erők jubileuma alkalmából, amely a Reménység Szent Éve második nagy eseménye volt. Ferenc pápának a Gemelli-kórházban töltött utolsó kórházi tartózkodása alatt, 2025. március 3-án a Szent Péter téren Prevost bíboros vezette a Ferenc pápa gyógyulásáért végzett rózsafüzérimádságot.

XIV. Leó pápa angol anyanyelvén kívül beszél spanyolul, olaszul, franciául és portugálul, valamint olvas latinul és németül. Ez év szeptember 14-én, Szent Kereszt felmagasztalása ünnepén lesz hetvenéves. (Vatican News)

Első látásra...

A gazdag ifjúról olvassuk, hogy „*Jézus rátekintett és megszerette*” (Mk 10,21). Ez a kép jut eszembe a mostani pápaválasztás után, ahogy megláttuk az új pápát: ránéztünk és megszerettük. Ezt a szeretetet az az első pillantás keltette, de még egyet visszalépnek. Amikor a fehér füst felszállt és egy óra leforgása alatt megtelt a tér, pedig mindenkinek át kellett jutni az ellenőrzőpontokon, már a pusztá bejelentésre – „*Habemus papam*” – lelkes üdvözlőgás tört ki. Jól megnéztem az arcokat, főként a fiatalokat: friss és igazi öröm járt át mindenkit, ami a mélyből, az emberszívekből tört elő. Ez még nem a személynek szólt, inkább a Gondviselőt köszöntöttük, aki törődik az övéivel és új Pásztor ad nekik. Karácsonyi ez az öröm a születés fölött és mi csak később láttuk meg az „újszülött pápát”: néhai Robert Francis Prevost bíborost. Az első öröm, az első szeretet elnyomott minden megfontolást: elég rátekinteni és megsze-

retni XIV. Leó pápát. Valami hasonlót éltem át 1978-ban, amikor II. János Pál pápát megválasztották. Őt a hangjának a bársonya miatt zártuk a szívünkbe, hiszen akkor nem voltak kivetítők, csak a hangját hallottuk tisztán, bár még nem láttuk közelről az arcát.

A téren és a Conciliazione sugárúton sűrűn kirakott nagy kivetítők ellenben most közel hozták az új pápa arcát, így láthattuk a „szívét”, melyet megérintett a feléje áradó bizalom. Még semmit nem tett, gölt nem rúgott, könyvet nem írt, színpadi szerepet nem játszott, még teniszjátékmát sem nyert, csak belebújt egy fehér ruhába, ami a „papa” ruhája, hiszen ezt jelenti a szó: apa, családfő, ott áll egyházunk élén, s igen, ahogy később maga mondta, ő Róma püspöke és mint ilyen Vicarius Christi, Krisztus helynöke itt a földön. Isten hozott, Szentatyá! Vezess minket, mindnyájunkat Urunkhoz, Jézus Krisztushoz!

Vértessaljai László SJ

„Öbenne, az Egyben egyek vagyunk”

XIV. Leó pápa jelmondata és címere

A címer egy átlósan két szektorra osztott pajzsot ábrázol: a bal oldali, felső részben kék alapon egy fehér lilium látható, amely a tisztaság és az ártatlanság szimbóluma és hagyományosan Szűz Máriához társítják. Ez nemcsak a Mária iránti tisztelet jele, hanem egyúttal jelzés arra a központi szerepre, amelyet Szűz Mária, Jézus Anyja az egyházban betölt, amelynek szintén anyja: Mater Ecclesiae. Szűz Mária az odafigyelés, az alázat és az Istennek való teljes odaadás példaképe. A címer alsó része világos alapon a Szent Ágoston-rendre emlékeztető jelképként egy zárt könyvet mutat, amelyen egy nyíllal átszúrt szív van. A kép a hippói püspök megtérésének élményét idézi, amelyet ő a következő szavakkal magyarázott: „*Vulnerasti cor meum verbo tuo*”, „*Szívetemet megsebezted az Igéddel.*”

(Vatican News)

Ima Leó pápáért

Mennyei Atyánk! Hálát adunk Neked, hogy új pástort adtál Egyháznak XIV. Leó pápa személyében. Kérünk, töltsd el őt Szentlelked bölcsességével és erejével, hogy hűségesen vezesse népedet az igazság és szeretet útján. Áldd meg szolgálatát, és tedd őt a béke és egység eszközévé a világban. Amen.

Kihívások előtt állnak a magyar diaszpórák közösségek

A nyugat-európai magyar katolikus lelképásztorok ezúttal Felső-Ausztriában tartották meg háromnapos tavaszi konferenciájukat

Ez év (2025) május 12–15. között a Linzi Egyházmegye Puchberg Tanulmányi Háza adott otthont a nyugat-európai magyar diaszpórák közösségeiben szolgáló római katolikus papok éves konferenciájának, amely az MKPK Külföldi Magyar Lelképásztori Szolgálatának támogatásával valósult meg. A konferencia szervezője és házigazdája Szabó Ernő atya, ausztriai főlelkész, a Linzi Egyházmegye papja volt, ő gondoskodott az összejövetel zökkenőmentes lebonyolításáról.

A konferencián részt vevő magyar lelkészek több országból érkeztek: Belgiumból, Németországból, Ausztriából, Csehországból és Angliából, így biztosítva a különböző közösségek széles körű képviselését és a tapasztalatcserét.

A találkozón részt vett Mohos Gábor, a külföldi magyarok lelképásztori koordiná-

ciójával megbízott püspök és az őt ebben a szolgálatban segítő Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök.

Balról jobbra: Belényesi József, Varga János, Fábry Kornél, Kovács János, Varga Péter, Lukács József, Havas István, Mohos Gábor, Molnár Ottó, Holló István, Szabó Ernő, Balga Zoltán, Merlász Tibor és Pál László

A program hétfőn este közös szentmisével kezdődött, amelyet Mohos Gábor püspök előadása követett a külföldi lelképásztori szolgálat helyzetéről. Másnap az egyes misszióvezetők tartottak beszámolókat közösségeik jelenéről, terveikről és kihívásaikról.

A beszámolók során szó volt a nyugdíjkorhatárhoz közeledő misszióvezetők problémáiról, valamint a nyugati missziókban is egyre jobban érzékelhető paphiányról. Felmerült a kérdés, hogy mennyire indokolt a kisebb közösségek heti misealkalmainak fenntartása, milyen körülmények között lehetne ezeket összevonni a nagyobb városok közösségeivel.

A konferencia egyik alapvető témája a paphiány és a hosszú távú fenntarthatóság kérdése volt. A résztvevők hangsúlyozták, hogy az európai magyar diaszpórák közösségek többségének fontos, hogy a szolgálat folytatódjon, ám ehhez elengedhetetlen a papi utánpótlás.

Lukács József kölni magyar plébános felhívásából a jelenlévők megismerhették a frissen megjelent, „*Az Isten Titeket magya-*

roknak teremtett” – *Mindszenty József bíboros kölni és esseni látogatásának emlékezete halálának 50. évfordulóján* című emlékfüzetet, létrejöttének hátterét, illetve a kiadvány tartalmát. Mohos Gábor püspök előadást tartott a szentgyónás fontosságáról, Fábry Kornél püspök pedig *A remény zárandokai* címmel a jubileumi szentévről, a jubileumi év nagy ajándékáról beszélt. Kérdések és hozzászólások segítették a téma elmélyítését.

A konferencia résztvevői meglátogatták a linzi Mária-dómot, Pöstlingbergben a hegy csúcsán álló bazilikát, a közelben lévő St. Florian ágostonrendi kolostort, valamint ellátogattak Enns városába is, amelyet az ország egyik legrégebbi városaként tartanak számon.

A találkozó a közös programok megbeszélésével és tervezésével zárult. A nyugat-európai magyar papok konferenciáját jövő tavasszal Zürichben rendezik meg.

Balga Zoltán; Életünk

Devictus vincit! – Mindszenty jubileumai

Ötven évvel ezelőtt hunyt el Mindszenty József veszprémi püspök, esztergomi érsek, bíboros, hercegprímás, a „*Fidelissimus in tribulatione pastor*”, vagyis „*az üldöztetés idején a leghűségesebb pásztor*” – amint olvasható sírfeliratán. A fehér vértanú főpásztor a XX. század pusztító eszméiramlatai (a nemzeti szocializmus és a kommunizmus) megfeszítettjeként helytállásával, áldozatvállaló, rendíthetetlen tanúságtévő életével példát ad minden kor keresztényének. 2019-ben Ferenc pápa jóváhagyta azt a határozatot, amely megállapítja, hogy „*Isten szolgája Mindszenty József hősies fokban gyakorolta a keresztény erényeket*”. Azóta *Tiszteletreméltónak* nevezhetjük őt, imádkozva boldoggá avatásáért.

Idén a bíboros többszörös jubileumaira emlékezünk: százöt esztendeje, 1915. június 12-én szentelte pappá Szombathelyen Gróf Mikes János püspök, nyolcvan esztendeje, 1945. augusztus 16-án nevezte ki esztergomi érsekké XII. Piusz pápa, és ötven éve, 1975. május 6-án Bécsben szólította magához a Mennyei Atya.

„*Mindszenty igazi pásztor volt, olyan, akiről az evangélium azt mondja: Nem béres, nem fut el, amikor jön a farkas, kész az életét is kockáztatni övéért*” – hangzott el egy megemlékezésben nemrég. „*Allok Istenért, Egyházért, Hazáért...*” – olvasható a főpásztor hűségvallomása az Emlékirataiban. Mindszenty kiállt nemzetéért, egyházáért, mind a barna, mind a vörös diktatúrában. Ki kell emelnünk a szegényekkel és gyöngékké váló szolidaritását is, mélységes hitét és elkötelezettségét, amellyel védelmezte az egyházi oktatást, az egyház, a vallás, a lelkiismeret szabadságát, valamint kényszerszolgálati során idegenben a külföldi magyarság körében végzett misszióját. Felemelte szavát a felvidéki magyarság deportálása, a délvidéki magyarok tömeges lemészárlása, a német kitelepítés embertelensége miatt, és szólott az ítélet nélkül bebörtönzöttek és internáltak érdekében is. Esztergomi beiktatási beszédében megfogalmazott üzenete napjainkhoz is szóló aktuális felhívás: „*Legyünk mi most az imádság nemzete! Ha újból megtanulunk imádkozni, úgy, ahogy eleink imádkoztak, lesz honnét erő és bizalmat merítenünk.*”

1975-ben mariazelli márványsírelmére méltán írhatták: DEVICTUS VINCIT – MORTUUS VIVIT / A LEGYŐZÖTT GYŐZ – A HALOTT ÉL.

Veszprémben az egyházmegye egykori püspökét mély tisztelet övezte és övezi máig. Mindszenty 1944. március 29-én lett veszprémi püspök, de már 1945. október 6-án el kellett hagynia Veszprémet, mert a pápa a magyarországi egyház vezetését bízta rá. Kritikus és zaklatott időszakban, a szovjet diktatúra hajnalán. Emlékezetes XII. Piusz pápa legendás jóslata, amelyet az esztergomi bíboros-érseki széket elfoglaló főpásztornak küldött áldás-üzenetként: „*Te leszel az első, akinek vállalnod kell a bíborsszínnel jelzett vértanúságot.*”

Veszprémben Mindszenty csupán másfél évet szolgált, s ebből is félévet börtönben, fogságban töltött. Előbb a veszprémi várbörtönben, majd Sopronkőhidán tartották fogva. De az alig egy év alatt is megalapított harmincnégy új plébániát és tizenegy új iskolát. A szeretet, a sorsával való közösségvállalás nyilvánult meg abban, hogy a szeminárium kispapjai kísérték végig a várból a börtönbe vonuló főpásztort. Köztük Lékai László (későbbi veszprémi püspök, esztergomi érsek), valamint Mészáros Tibor, aki az emigráció élete utolsó szakaszában titkára is lett, s akinek adományára révén emléktemplomot építhettek 1991-ben tiszteletére Veszprémben a Magyarok Nagyasszonya-plébánia területén. Amikor egyéves püspöki szolgálata után Esztergomba került mint érsek, Mészáros Tibor így írt róla: „*A szívem, az eszem, az életem Mindszenty felé húz. Őbenne nincs hasadás. Egy darabból van öntve. Amit másoktól követel, azt maga is éli és szenved. Nem láttam rövid földi éveimben senkit, aki a mindennapokban annyira szerette volna Krisztust és Egyházát, mint ő.*”

E kemény helytállás, a tántoríthatatlan egyenesség, gerinces kiállás azonban – tudjuk, a történelemben erre volt bőven példa – a hitükben ingadozókat, a széláramlatokra hajladozni hajlandókat mindig szembefordította a rendíthetetlenekkel. Ez történt Mindszentyvel is: határozottsága, kökemény ellenállása megosztotta lassanként nemcsak a külső társadalmat, hanem az egyházat is belülről.

E megosztottság folytán 1975. május 15-én temetésén Mariazellben a kegytemplom Szent László-kápolnájában Magyarországról egyetlen püspök sem jelent meg, sőt Rómából sem! Jelen volt viszont több külföldi püspök, így König bíboros, bécsi érsek, Döpfner bíboros, münchen-freisingi érsek, László István kismartoni és grazi püspök, sok pap és nagyon sok világi hívő. Ott volt Habsburg Ottó és felesége is. König bíboros szentbeszédében megemlékezett hős kortársáról, kiemelve: *Defunctus adhuc loquitur – Holtában is beszél...* Éppen ezért nagy ünnepnek számított, amikor II. János Pál pápa 1983. szeptember 13-án megáldotta a vértanú-főpap sírját és imádkozott érte.

Az 1991-es májusi esztergomi újratemetése után éppenhogy megnyugodtak a kedélyek, amikor összel újabb feszültségek léptek fel a veszprémi Magyarok Nagyasszonya-plébánia területére tervezett Mindszenty-emléktemplom építése kapcsán. Mészáros Tibor, Mindszenty egykori titkára hathatós (35 millió forint) anyagi felajánlása előrelendítette a tervezést. A templomhoz a telket Veszprém város önkormányzata ajándékozta a plébániának. 1991. október 12-én megtörtént az ünnepélyes alapkövetétel. Az esemény szentmisével kezdődött a plébánia kicsiny kápolnájában. A szertartást Szendi József püspök celebrálta, Tóth László segédpüspök, Kada Lajos címzetes érsek, Kögl Lénárd kanonok (Mindszenty volt főszámvevője és börtöntársa, az építkezés irányítója), Schall Tamás szervezőelkész (későbbi plébános), Terebessy Andor ciszterci szerzetes és a város plébánosai koncelebrálásával. Mészáros Tibor kemény beszéde még mindig érezhetően felborzolta többek lelkiismeretét. A nagyszámú hívő közösség mellett jelen voltak a város vezetői és Ruttkay Gyula építész, a templom tervezője. A szentmisét követően a kápolnából körmenetben vonultak az új templom területére, annak megáldására. „*Templomunk Magyarok Nagyasszonya tiszteletére és Mindszenty József bíboros, primás emlékének épül: halálból vértanúi életéért, melyet Istenért és hazá-*

ért áldozott a vörös istentelenség ellen vívott hősi küzdelemben. Egyháznak, államnak ő mutatta a helyes utat” – olvasták fel az alapkö mellett elhelyezett okiratot.

A Mindszenty-emléktemplom Veszprémben

1992. október 8-án, Magyarok Nagyasszonya ünnepén megáldották a szerkezetkész templomot. Az épületet véglegesen 1994 tavaszán, Mindszenty József veszprémi püspökké kinevezésének ötvenedik évfordulóján vehették használatba a hívek. A liturgikus térben számos művészeti alkotás idézi meg Mindszenty bíborost, szobrok és festmények emlékeztetnek sok-sok áldozattal megharcolt életére. A főoltár melletti oldalfalon kiemelkedik Udvardi Erzsébet Kossuth-díjas festőművész *Devictus vincit (Legyőzve győz)* című festménye, amely megrendítő és szokatlan ábrázolás: a keresztről lehajló Krisztus töviskoronáját nyújtja a börtönben előtte térdre borulva imádkozó Mindszentynek. Kiemelkedően szép, hitvalló alkotás ez, amely kifejezi, hogy a bíboros áldozata összekapcsolódik Krisztus áldozatával – szenvedésével kiegészítheti a keresztre feszített Megváltó áldozatát.

A veszprémi Magyarok Nagyasszonya Mindszenty-emléktemplom és a veszprémi hívek közössége buzgón és rendszeresen imádkozik azóta is e templom falai között a vértanú bíboros boldoggá avatásáért.

Toldi Éva

Udvardi Erzsébet: Devictus vincit (Legyőzve győz)

A „legszebb hónap alkonyán”

Május a Mária-tisztelet hónapja. A kölni magyar lelkészség területén élő hívekkel a vasárnapi szentmisék előtt rózsafüzér-imádsággal köszöntjük Égi Édesanyánkat. Am ez a hónap az itt élő magyaroknak még egy fontos ünnepet rejt: Mindszenty József halálának évfordulójához kapcsolódóan megemlékezünk a hitvalló bíborosról, imádkozunk boldoggá avatásáért és közbenjárását kérjük, hazánkért, nemzetünkért.

2019-ben a kölni dóm kriptájába került az az emléktábla, amely Mindszenty József bíborosnak, Magyarország hercegprímásának és Esztergom érsekének állít emléket, aki száműzetése idején többször felkereste a kölni dómot, ahol hazájáért és népéért imádkozott. Azóta minden év májusában a magyar hívek a kölni dómban imádkoznak boldoggá avatásáért és megkoszorúzzák az emléktáblát.

Mindszenty bíboros halálának 50. évfordulója előtt Lukács József plébános a kölni dóm legszebb oltáránál mutatható be magyar nyelven megemlékező szentmisét. A dóm Mária-kápolnájában található a város védőszentjeinek oltára, amelyet eredetileg az egykori városháza Szűz Mária Jeruzsá-

Szentmise a kölni dóm Mária-oltáránál

lemben titulusz kápolnája számára festettek. Az 1445 körül készült szárnyasoltár – Stephan Lochner kölni festő alkotása – a háromkirályok hódolatát tárja szemünk elé, a város két védőszentjét, Szent Orsolyát és Szent Gereont ábrázolásával. A gyönyörű szárnyasoltár mellett azonban egy csodatevő kegyzsobrot is rejt a kápolna, a XIII. század végén készült Milánói Madonnát. Miközben a padokban ülve tekintünk Máriára és a karján ülő Kisded Jézusra irányul, s a hódolatukat kifejezni vágyók sokaságához gondolatban mi is felsorakozunk, addig az oszlop vonalán meghúzódva, szelíd

mosolyával adja ránk áldását a csodatevő Milánói Madonna.

Ezzel az áldással vonultunk le május 2-án a szentmise után a dóm kriptájába, ahol megkoszorúztuk az emléktáblát. Szilágyi Gergő düsseldorfi főkonzul magyarul, Ingbert Mühe, a kölni érsekség anyanyelvi lelkészségeinek referense németül olvasta fel a boldoggá avatás imáját. Felcsendült a „vértanú sorsú főpapunk” életét élénkítő *Magyarok új apostola* című himnusz, amelyben Esztergom primásérseke

Szűzanyánkhoz teregeti | Mária tékozló honát, | Krisztus keresztiét hirdeti | mint reménységünk oszlopát. | Engesztelésben példakép, | „Szent Magyarország” bajnoka, | István király utódaként, | élő hitünk apostola.

Ilyen apostolként prédikált Mindszenty József 1973-ban is a kölni dómban a négyezer hívő jelenlétében bemutatott szentmisén, amelynek keretében kiszolgáltatta a fiataloknak a bérálás szentiségét, s prédikációjában hangsúlyozta a szentistváni örökség és az első szent királyunk által Nagyboldogasszonyunknak történő felajánlás fontosságát.

Az idei jubileumra jelent meg „*Az Isten Titeket magyaroknak teremtett*” – Mindszenty József bíboros kölni és esseni látogatásának emlékezete halálának 50. évfordulóján című dokumentáció, amelyet az ünnepi szentmise és koszorúzás után e sorok szerzője és a kiadvány szerkesztője mutatott be a kölni magyar lelkészségen. Mindszenty bíboros pappá szentelésének 110., érseki kinevezésének és beiktatásának 80., valamint égi születésnapjának 50. évfordulója alkalmából mindezek közreadásával tisztelgünk a hazáját féltő és egyházát hűen szolgáló, hitvalló magyar bíboros-hercegprímás emléke előtt.

Mustos Edit

„Elrejtőzött” emlékek bukkantak elő

Mindszenty József bíboros hármas évfordulója előtt a kölni magyar lelkészség és az *Életünk* újság sajátos módon tiszteleg

Mindszenty József bíboros-hercegprímás pappá szentelésének 110., érseki kinevezésének és beiktatásának 80., valamint égi születésnapjának 50. évfordulója alkalmából nemrég jelent meg „*Az Isten Titeket magyaroknak teremtett*” – Mindszenty József bíboros kölni és esseni látogatásának emlékezete halálának 50. évfordulóján című emlékfűzet. Az A4-es méretű, színes, 32 oldalas kiadvány létrejöttének történetét a tartalom szerkesztője, Mustos Edit, a Kölni Érsekség Római Katolikus Magyar Lelkészségének titkárnője, kántora és pedagógusa így foglalta össze: „*Egy évvel ezelőtt, 2024-ben az Esseni Püspökség végleg felszámolta az esseni római katolikus magyar közösség irodáját. A legfontosabb iratanyagot igyekeztünk kimenteni, így bukkantunk rá régi fényképekre, negatívokra, amelyek kincset érő dokumentációk Tiszteletreméltó Mindszenty József bíboros-hercegprímás 1973-as kölni és 1974-es esseni látogatásairól. Mivel a felvételekhez kapcsolódó írásos emlékeket nem találtunk, elkezdtük keresni azokat a forrásokat, amelyek a fellelt képek eseményeit megvilágíthatják. Így jutottunk el az *Életünk* újság, az európai magyar katolikusok 1969 januárjában alapított és ma is létező havilapjának korabeli beszámolóihoz és az egykori titkár, Msgr. Mészáros Tibor *A száműzött bíboros szolgálatában – Mindszenty József titkárának napi jegyzetei (1972–1975) című naplójához.*”*

Az észak-rajna-vesztfáliai magyar katolikus közösség plébánosával, Lukács

József atyával együtt Mustos Edit a képből válogatást készített, a felvételeket digitalizálta, felszerelte az említett korabeli szöveges dokumentumokkal, és végül megbízta az *Életünk* újságot gondozó budapesti Misszió Média Kiadót a füzet nyomdai előkészítésével, illetve kiadásával.

„*Az Isten Titeket magyaroknak teremtett*” – Mindszenty József bíboros kölni és esseni látogatásának emlékezete halálának 50. évfordulóján című dokumentációt első alkalommal 2025. május 2-án Kölnben a lelkészségen mutatták be a nyilvánosság előtt, majd május 13-án a Linzi Egyházmegye Puchberg Tanulmányi Házában is megismerhették a kiadványt az európai magyar papi konferencia résztvevői.

A Kölni Érsekség Római Katolikus Magyar Lelkészsége, az európai *Életünk* újság és a budapesti Misszió Média Kiadó mindezen eddig „elrejtőzött”, de most előbukkant emlékek közreadásával kapcsolódik az idei hármas évfordulóhoz és fejezi ki tiszteletét, főhajtását a XX. század erkölcsi iránytűjének, fehér vértanújának emléke előtt.

„*Az Isten Titeket magyaroknak teremtett*” – Mindszenty József bíboros kölni és esseni látogatásának emlékezete halálának 50. évfordulóján című könyv a Misszió Média Kiadónál, azaz az *Életünk* újság szerkesztőségében is megrendelhető 2000,- HUF vagy 5,- EUR + postaköltség darabon.

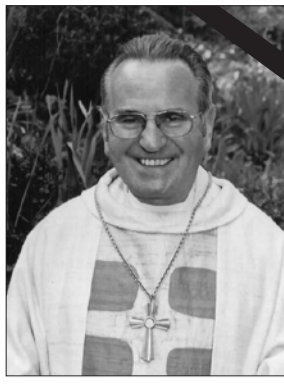
Varga Gabriella

Elhunyt Josef Mayr prelátus, a Linzi Egyházmegye kanonok-plébánosa

Josef Mayr kanonok, plébános, pápai prelátus, a Linzi Caritas egykori igazgatója 1931. július 16-án született. Ez év június 29-én ünnepelte volna pappá szentelésének 70. évfordulóját, de ő ezt nem várta meg: 2025. május 9-én, 94 éves korában békésen elhunyt. Kitejedett papi életében szívügye volt az egyház szociális tanításának a megvalósítása. Szolgálatát nem csak a Linzi Egyházmegyében termelt gazdag gyümölcsöt, ahol előbb segédlelkész, majd mint Caritas-igazgató, püspöki vikárius és több évtizeden át mint plébános működött – áldásos tevékeny-

ségének pozitív hatásai és eredményei távolabbi vidékekre is elértek. Hosszú éveken át a Linzi Egyházmegye területén működő idegen nyelvű katolikus közösségek felelőse volt és mint ilyen tekintetét az egyházmegye határain túlra is ráirányította. Az 1990-es évek politikai változásait követően szerepe volt a Gyulafehérvári Főegyházmegye, a fehér-oroszországi, csehországi és

bosznia-hercegovinai, valamint a szabadkai egyházmegyékkel kialakított testvérkapcsolatok létrejöttében. Kezdeményezői és együttműködése ma is érezhető a testvéregyházmegyékben. Többek között tevékenyen részt vett Erdélyben a gyergyószentmiklósi Szent Erzsébet Idősek Otthona megvalósításában.

A linzi dómban 2025. május 20-án tartott rekviemen

Manfred Scheuer püspökkel koncelebrált mások mellett a korábbi gyulafehérvári Caritas-igazgató, id. Szász János kanonok és Szabó Ernő, a felső-ausztriai magyarok lelkipásztora, ausztriai magyar főlelkész is.

E sorok írója a szentmisét megelőző percekben vett búcsút Josef Mayrtól. Megköszöntem neki mindazt, amit a Gyulafehérvári Főegyházmegyéért és értem tett. „Kedves Josef, nyugodjál békében! Viszontlátásra!” – zártam bejegyzésemet a dómban elhelyezett kondoleáló könyvben.

Vencser László

„Amilyen nyelven imádkozik és énekel az ember, az a nyelv határozza meg azonosságát”

Gondolatmorzsák egy könyv forgatása közben (4.)

Már jó néhány hete lapozgatom Dudás Róbert Gyula *Magyar katolikus papok Észak-Amerikában* című (Budapest, Magyar Egyháztörténeti Enciklopédia Munkaközösség, 2020) vaskos kötetét, az USA-ban és Kanadában szolgálatot ellátó római és görögkatolikus magyar, magyar származású, valamint magyarul beszélő lelkipásztorok mintegy két évszázadot felölelő történeti névtárát. A kötetben a neveket olvasva jó néhány személyes ismerősre is bukkantam. (Álljon itt néhány név a teljesség igénye nélkül: Tűz Tamás, Galambos Ferenc Ireneusz OSB, Somfai Béla SJ, Füzes Zsolt OFM, Kiss Máté OFM, Kiss Barnabás OFM, Rakaczky Andor, Márton Bernát OCist., Baránszky Tibor, Farkasfalvi Dénes OCist, Orsi László SJ, Végvári Vazul OFM, Békés Gellért OSB, Hites Kristóf OSB.)

Dr. Ireneusz Galambos élete és munkássága címmel Kelemen László szerkesztésében kétnyelvű kötet jelent meg az örvidéki magyarság követe, mestere, hagyományainak őrzője és kutatója, a tudós bencés szerzetes tanár születésének 100. évfordulójára. A kötetet a rendtárs Somorjai Ádám mutatta be az *Országút* című lap hasábjain, és pedig akként, hogy a nyelvünkhöz ragaszkodó emigránsok gyermekeinek meghatározó tanáregységére, a nyugati határon kívülre szorult őshonos magyarság szerzetesére méltó módon emlékezett az alsóöri katolikus közösség. A kétnyelvű könyv egyfelől a bencés szerzetes életútjának foglalatát és több mint huszonnyolc esztendő éves számolóját tartalmazza, ismerteti az olvasókkal.

Galambos Ireneusz budapesti értelmiségi családban született 1920. október 21-én. Szülei hat gyermeket neveltek. Ahogy tréfásan maga is említette, hároméves korában már iskolába járt, ötévesen pedig egyetemre, tanítónő édesanyja ugyanis kénytelen volt magával vinni az iskolába. Majd miután édesapja egy budapesti egyetem gondnoka lett, az egyetem központi épületében is laktak. Egészen fiatal korában kiválóan megtanult németül, ugyanis egy teljes esztendőt a bécsi rokonoknál töltött. A budapesti Bencés Gimnáziumban érettségizett 1938-ban. Ezt követően belépett a bencés rendbe, magyar-német szakos tanári diplomát szerzett. 1944-ben tanári működését a pesti bencéseknél kezdte, majd 1945-ben a frissen alapított Bencés Gimnázium tanára lett.

Az iskolák államosítása után több helyen volt lelkipásztor, közben doktori fokozatot is szerzett. Disszertációjának címe: *Az egyházi év a magyar középkorban. A megtestesülés és megváltás ünnepe.*

1953-tól a Győri Bencés Gimnázium tanára lett, az 1956-os forradalom után azonban el kellett hagynia az országot. Először Traiskirchen menekülttáborának lelkésze lett, majd a menekült magyar diákok tanítására megalakult Burg Kastl Gimnázium igazgatója 1966-ig. Ezt követően 1968–1969-ben Kaliforniában találjuk, majd 1969-től több mint tizenkét évig hittanár Felsőöriben és magyar lelkész Felsőöriben, majd huszonöt évig keresztül alsóöri plébános volt 2002-ig, amikor is nyugállományba vonult. Haláláig (2007. április 2-ig) Pannonhalmán élt.

Ireneusz atya karizmatikus személyiség volt. Óriási szerepet játszott a burgenlandi magyarság magyar nyelvű ápolásában és identitásának megőrzésében. Mindig mondogatta, hogy amilyen nyelven imádkozik és énekel az ember, az a nyelv határozza meg azonosságát.

Ezek után néhány személyes élményemről is szeretnék beszámolni. A '80-as évek

elején egy budapesti néprajzi konferencián ismerkedtünk meg, majd még abban az évben Alsóöriben vendégei is lehettünk. Azt, hogy mit jelentett számunkra, akkor meg lehetőségeknek az, hogy elszállásolt bennünket, sőt királyi vendéglátásban részesített, azt nehéz néhány mondatban leírni. Hozzáteszem, hogy a plébánia mindenki előtt nyitva állt, emlékeztünk szerint például a Kolozsvárról elmenekülő kényszerült Szöcs Géza költő hetekig lakott nála, de másokat is elmlíthetünk. Vendégszeretetére mi sem volt jellemzőbb, mint hogy időt szentelt ránk. Nemcsak Felsőör, Alsóör, Órisziget nevezetességeit mutatta be személyesen, hanem olyan – turisták által egyáltalán nem látogatott – helyekre is felhívta a figyelmünket (például a sopronkeresztúri Pálos Kolostor művészettörténeti értékeire), amelyeket az útikönyvek általában nem tartalmaznak. Rendkívül igényesen mindent megtett a magyar kultúra terjesztése érdekében. Felhívta a figyelmünket a burgenlandi rendezvényekre, kiállításokra, tőle tudtuk meg, hogy az 1947-ben létrejött Magyar Pax Romana Katolikus Értelmiségi Mozgalom hol tartja éves konferenciáit, kik a vezetői, hogyan tudjuk a kapcsolatot felvenni a mozgalommal. Tőle értesültünk az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége által rendezett Kufstein-tanácskozásokról (a 2000. szeptember 8-án tartott konferenciára is tőle kaptunk meghívót, majd azt követően két évente mi is már rendszeres résztvevői voltunk a tanácskozásnak.)

Jeles képviselője volt az ökumenizmusnak is. Rendkívül jó kapcsolatot ápolta a környékbeli református és evangélikus lelkészekkel. Figyelmességére csak két apró példa: rajta keresztül már korábban megismerkedtünk Kőrösfő református lelkipásztorával, és amikor a következő évben Erdélybe mentünk, lelkünkre kötötte, hogy feltétlenül látogassuk meg és adjuk át neki személyesen baráti üdvözlőt. Szépfalusi István evangélikus lelkész bécsi temetésére pedig külön gyászjelentést küldött nekünk is, tudván, hogy éveken keresztül jó kapcsolatot ápolunk vele.

Rendkívül családszerető ember volt, a mi gyermekeinket is jól ismerte, sőt Miklós fiunkat ő irányította a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumba. Testvérei közül az évek során többel is alkalmunk volt megismerkedni, különösen az öt évvel fiatalabb Gyula öcsével, akivel jó barátságot alakítottunk ki. Érdekesen számol be Iren atya a saját családi találkozásokról is. A 2000. évi beszámolójából legyen szabad idéznem: „26/27-én tartottuk aztán a 2. nagy családi találkozót. Tavaly 47-en jöttek el, az idén 58-an. Többen, főleg az amerikaiak, kimentették magukat. Néhányan szállodába mentek, mások a kertben sátoroztak, de legtöbbször itt szállásoltuk el a plébánián. Az étkezést és a megbeszéléseket az öreg iskolában tartottuk. Különböző kerek évfordulókat ünnepeltünk: nem illik magammal kezdeni, de a legidősebb én voltam 80 évemmel, igaz, hogy Gyula öcsémék Márta feleségével 150. évét ünnepelhetek (mindketten 75 évesek voltak

ebben az évben), Hansi unokaöcsénk 70, Alíz, János öcsénk felesége 60, legidősebb fiúk, Imre 40 éves ebben az évben, Gizella húgunk Péter fia és Elisabeth felesége 25 éve házasság. Akadt egy napra pontos születésnap is: Batiz Gizi unokahúgunk férje 72 évvel ezelőtt ezen a napon született, ő bíró Münchenben, most orgonálta hálaadó szentmisénket – amelyen egy csomó unokaöcs és -húg ministrált – s ráadásul egy kis orgonahangversenyt is tartott. Vasárnap a községi nagyeremben tartottuk a bankettet, előtte a felnőttek peszsgővel köszöntötték egymást. Míg az ebédre várakoztunk, egy nagy iskolai táblára felrajzoltuk a résztvevők családfáját.”

A Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága 2000. augusztus 10-én első ízben tartotta az Anyanyelvi Konferenciát Marosvásárhelyen. A legkisebb határon túli magyarság, az örvidéki közösség lelkipáldozója interjújából csak egy mondatot idézek. Iren atya a 2000. évről szóló beszámolójában említi, hogy: „Az 1970-ben tartott első debreceni konferencia óta egy kivétellel (amikor indokolás nélkül nem engedtek be Magyarországra) mindegyikben részt vehettem. Itt is tartottam egy kis előadást helyzetünkről, terveinkről és az ökumenikus áhítaton is közreműködtem.”

Amikor a Kossuth Rádió mikrofonja elé kérék, tömören így nyilatkozott: „Hála Istennek, vannak jó híreink. A kétnyelvű gimnáziumban az idén volt az első érettségi, sikeresen. Azután kikerültek végre a kétnyelvű helységnevtáblák is. A határon átnyúló kapcsolatok is növekszenek. Kapcsolatot tartunk az összes határmenti sajtóval, rádióval, televízióval. Szeretnénk elérni a magyarországi könyvtárakat elektronikusán. Vannak fiatalok, és remélhetőleg lesznek is, akik átveszik a stafétát. A legnehezebb a papi utánpótlás. De itt Magyarországon is ez a helyzet.”

A marosvásárhelyi konferencián – ahol e sorok írója is jelen volt – Kőszegi Ábel író mintegy összefoglalva eddigi életútját többek között az alábbi sorokkal köszöntötte a nyolcvanéves bencés szerzetest: „Ireneusz atya világlátásában lelkes cserkész volt. Alsóörött is, de maradt. Ráadásul

nemcsak a környékbeli, hanem a Nyugaton élő magyarság fiataljainak is egyik fardhatatlan parancsnoka. Sokáig vezette és tanította az alsóöri focicsapatot, a helybéli dalárdát, a színjátszókat s bellehemeseket. Létrehozott egy kitűnő magyar könyvtárat a község házában és egy parányi Magyar Intézetet a plébánia tetőterében: kézikönyvtárral, évente megrendezett tudományos tanácskozásokkal és kutatói szálláshelyekkel. Galambos Ferenc Ireneusz a helybéli magyarság iródeákja is, hiszen az írást-olvasást inkább németül gyakorló helybeliek is az ő segítségére szorultak. És természetesen ő az Örvidék című folyóirat szerkesztője, cikkírója, korrektora, szóval mindenese. Mindenese a gyermeklapnak is, és ez a megfelelő jelző a Burgenlandi Magyar Kultúregyesületben végzett munkájára is. Az a tény akár magánpassziójának is nevezhető, hogy az Örvidék magyar emlékeinek és neves személyiségeinek buzgó kutatója. Hosszú éveken át tani-

tott a híres felsőlövői gimnáziumban és természetesen a helyi iskolában is. Maig aktív tagja az Anyanyelvi Konferenciának és túlzás nélkül nevezhetem így: ő a burgenlandi magyarság első számú nagykövete. Amellett lelkes közkatona a lelki segítségnyújtásban és a napi magyar nyelv és egzisztencia védelmében. Ő a rohanó plébános. Az alsóöri miséről rendszerint futva érkezik a felsőlövői templomba, hogy az ott élő magyaroknak is részük legyen a szentmisében. No jó: 80 évesen talán valamivel lassabb a tempó, de még néhány évvel ezelőtt is képes volt karácsonyeste Alsó- és Felsőör mellett a szlovéniai magyaroknak is misét tartani. Nem folytatom – pedig még bőven lenne mit sorolni, amiből még inkább kitűnik: ez a szerzetes atya igencsak bőven választotta a kötelező foglalatosságok közül. Galambos Ferenc Ireneusz bencés plébános úr ma, 80 évesen is egy egyszemélyes magyarországi szabadcsapat. És az Isten adja meg neki, nekünk, és az ott élő magyaroknak, hogy legyen majdan követője, és az legalább a felét tudja elvégezni annak, amire ő képes.”

Alázatosságára és szerénységére legyen szabad idéznünk 2004. december 28-i leveléből: „Kedveseim! Köszönöm szépen a gazdag krónikás beszámolót és a jókívánásokat, amit szívből viszonzok. Megvallom, egy kicsit irigykedve olvastam, mi minden történt Veletek. Ehhez képest az én beszámolóim bizony nagyon szerény. Lelkiismeretfurdalást is érzek, miért mentem 2002-ben, 82 évesen nyugdíjba. Még olyan sok mindent terveztem, de ezekhez most már nincs se erőm, se lehetőségem. Persze azért itt is akad munka és feladat elég, de nagyon megváltoztak a körülményeim, meg nem is akarok senkinek sem terhére lenni. Még egyszer gratulálok mindenhez, és szívből kívánom, hogy csak folytassátok. Szeretettel és régi barátsággal: Ireneusz”

Szívélyességére és figyelmességére – amely példaértékű volt – nagyon jellemző az alábbi kis történet: egyik délután feleségemmel a munkából hazatérve egy kis cetlit találtunk vörösberényi otthonunk ajtajára tűzve. Az írást azonnal megismertük, azon a következő volt olvasható: „Bocsássatok meg, hogy bejelentés nélkül jöttem, de erre jártam, jövetelemnek semmi különös célja nem volt, csak köszönteni akartalak benneteket.” Szép emlékből maradt 2004. május 21-e, amikor Bócz Boldizsár rendtársával együtt pappá szentelése 60. évfordulóját ünnepelte. A gyémántmise jelmondata „Te vagy, Uram, reménységem ifjúkorom óta... Öregkoromra se hagyj el Istenem” (70. zsoltár).

Halála előtt egy héttel (2007-ben) meglátogattuk. Jáki Zénó atya fogadott bennünket, és amikor jövetelem célját elmondtuk, örömmel vezetett be Iren betegszobájába. Amikor beléptünk, kezében rózsafüzért morzsolva imádkozott. Meglátva bennünket, arca felderült, elmosolyodott, és fátyolos hangon annyit mondott: köszönöm, hogy eljöttetek.

Alsóöriben található Ausztria legnagyobb magyar nyelvű könyvgyűjteménye – mintegy 30 000 darab –, amely döntően Iren atya saját gyűjteményéből származik. Halálának 15. évfordulója alkalmából koszorúkat helyeztek el szobránál, és a hívek az emlékező szentmisén nagy szeretettel emlékeztek volt lelkipásztorukra.

Igaza van Somorjai Ádám rendtársának, hogy Galambos Ireneusz bibliográfiájával még adósak vagyunk.

Udvarhelyi Olivér

(Kép forrása: hungarikum.at/hu/egyhaziak)

Gyermekeknek

Mindennapi kenyérünk

Napjainkban a nagy élelmiszer-áruházak polcain szinte megszámlálhatatlan fajtájú, méretű, ízű péksütemény közül válogathatunk. Van frissen sült, csomagolt, fehér, barna, teljes kiőrlésű, rozsos, magvas, korpa, burgonyás, és még ki tudja, hányféle kenyér. Elég elsétálnunk az üzletbe, és máris olyan kenyér kerülhet az asztalunkra, amilyent csak szeretnénk. Sokan talán bele sem gondolnak, mennyi munka szükséges ahhoz, hogy ilyen kényelmesen hozzájuthassunk a mindennapi betevő falathoz. Hát még mennyi munkába telt a régebbi időkben! Nagymamám még saját kezével sütötte a kenyeret: kelesztett, dagasztott, formázta a cipót, és ő maga sütötte ki a kemencében. Aki evett már ilyen, házilag elkészített, kemencében sült, hagyományos kenyeret, az biztosan egyetért velem: az áruházak sorozatgyártásban, gépi segítséggel készített kenyerei a nyomába sem érnek! Nemcsak finomabb, hanem egészségesebb, tartalmasabb is.

Mi, keresztények nem csupán az asztalunkon találkozunk a kenyérrel. A Szentírásban több helyen olvashatunk róla: az öszötvetségi húsát a kovásztalan kenyér ünnepe volt; az Újszövetségben Jézus két alkalommal is megszorította a kenyeret; az utolsó vacsorán pedig Krisztus megtörte és átváltoztatta a kenyeret, amellyel megalapította az Oltárszentséget. Amikor szentáldozáshoz járulunk, Krisztus Testét vesszük magunkhoz. Legismertebb imádságunkban, a Miatyánkban is a mindennapi kenyérünkért fohászunk, természetesen nemcsak a fizikai értelemben vett kenyérért, hanem lelki táplálékért is.

Mint minden nyáron, az idejéztendően is erre az időszakra esik a termények betakarítása. A hagyományok szerint Szent Péter és Szent Pál apostolok ünnepén, június 29-én kezdődik az aratás, persze csak akkor, ha az időjárás is engedi. Ha korábban érkezik a jó idő, hamarabb beérnek a kalászkok, s ilyenkor az aratást is előbb elkezdik. Hidegebb tavasz esetén pedig későbbre tolódik a betakarítás. Mi, magyarok augusztus 20-án, Szent István királyunk és a Szent Korona ünnepén szegjük meg az új kenyeret, vagyis az idej, friss gabonából készült első kenyereket. Bárhol a világon, ahol magyarok élnek, betérve egy templomba, az augusztus 20-i ünnepi szentmiseben kétféle kenyeret vehetünk magunkhoz: a szentáldozásban Krisztus Testét, a mise végén pedig a pap által megáldott új kenyeret.

Kovács Péter

Majnek Antal püspök: a Szentlélek segít teljesítenünk a szeretet parancsát

A neu-ulmi magyar katolikus közösség Sendenben tartotta bérmálással egybekötött templombúcsúját

A neu-ulmi Boldog Apor Vilmos Magyar Katolikus Közösség immár negyedik alkalommal szervezte meg a névadójáról elnevezett templombúcsút, ezúttal bérmálással egybekötve. A május 24-i ünnepségnek Senden városa és abban a St. Josef der Arbeiter katolikus templom adott otthont. Majnek Antal nyugalmazott kárpátaljai (munkácsi) püspök tíz bérmálkozó fiatalnak szolgáltatta ki a bérmálás szentségét. Az ünnepi szentmisét közös vacsora és zenés táncmulatság követte. Az alkalom minden apró mozzanatát betöltötte az ünnepélyesség lényegisége, külsőségeiben és lelkiükben egyaránt.

Senden gyönyörű katolikus temploma május 24-én, szombaton magyar szótól volt hangos. Isten házában belső szépségét ezen a napon átjárta és betöltötte az ünnep egyszerűsége és varázslata. Hogy mi adja az ünnep magasztosságát, talán Márai Sándor tudja leginkább kifejezni: „Az ünnep mély és varázsos rendhagyás” (Füveskönyv).

S valóban. A templom padsorai virágos ruhát öltöttek. Különleges alkalomra különleges vendégeket vártak soraikba. Az oltár előtti pünkösdi rózsacsokor szirmait körülölelte a hófehér apró, pici rezgővirág gyűrűje. Piros, fehér, zöld színekben pompázott és illatozott a templom belső tere. A tíz ünnepi gyertya méltóságtelesen felsorakozva várt gazdáira. Szép sorban megérkeztek gyönyörű, nagy gondossággal előkészített piros-fehér ruhájukban a gyermekministránsok, ők az ünnep fontos résztvevői, szemet és lelket gyönyörködtető volt pusztá jelenlétük is. S lassan érkeztek az ünneplők. Bérmálkozók, szülők, bérmaszülők, nagyszülők, barátok, a magyar közösség tagjainak apraja-nagyja.

„S mindenekfölött legyen benne valami a régi rendtartásból, a hetedik napból, megszakításból, a teljes kikapcsolásból...”

S volt! Szépség és tisztaság. A neu-ulmi közösség nagy része székely nemzetiségű. Hagyományait nemcsak őrzik és ápolják, hanem büszkén megélik. Ünnepek alkalmával népviseletet öltenek kicsik és nagyok, férfiak és nők, s ez így történt most is. Töbüknek erre az alkalomra készült el odahaza frissen szőtt kelméből hovatartozásukat és gyökerüket büszkén hirdető ruhájuk. Egy kicsiny leányka közülük ötven évet megélt apró kis népviseletben tipegte körbe a sendeni templom köveit. A bérmálkozó fiatalok, szülei, hozzátartozói, a szűkebb és nagyobb közösségek, a zenei szolgálatot végző kórustagok, zenésztársak és minden jelen lévő küllemének szépségével és lelkében hordozott tisztasággal érkezett, helyet adva a lelki táplálék befogadására.

Ünnep készül emberek, szépek és tiszták legyetek!

Igen. Az ünnep előkészülete az a folyamat, amely ráhangol, beleilleszt, éretté tesz ben-

nünket a végső befogadásra. A bérmálást előkészítő tanulási folyamat is ezt a célt szolgálta, amelyet Csibi Sándor, missziókné plébánosa végzett a fiatalokkal hónapokon keresztül. Vagy éppen az imakilenced és a huszonnégy órás imaszolgálat, amelyet a neu-ulmi közs-

A bérmálkozók is tudják: „Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme” (Márai Sándor). Fotó: Fekete-Nagy Mónika

ség szervezett meg a bérmálkozó fiatalokért, magukért és családtagjaikért, közösségeikért kérve a Szentlélek segítségét. De a minden apró részlete kiterjedt figyelem és gondosság, a szervezési feladatok átgondolt és pontos forgatókönyvének elkészítése, a közös vacsorahelyszín termének az előkészítése, a táncos, zenés vigadalom gördülékeny megvalósítása mind-mind azt a magasztos célt hivatott beteljesíteni, amiről Wass Albert és Márai Sándor olyan egyszerűen, tömören és lényegretörően fogalmaz. S az előkészület minősége az, ami egészséges, szemnek és léleknek tetszetős gyümölcsöt érlel.

„...legyen benne áhitat és föltétlenség...”

S volt! Majnek Antal nyugalmazott munkácsi püspök volt az ünnepi szentmise főcelebránsa és szónoka, Csibi Sándor, az augsburgi Szent László Magyar Katolikus Misszió és Waldemar Obrebski, a sendeni St. Josef der Arbeiter-plébánia lelkipásztorainak koncelebrálásával. A bérmálás szentségét a püspök úr tíz bérmálkozó fiatalnak szolgáltatta ki. Csodálattal hallgattuk magvas, mély és élő hitről tanuskodó gondolatait, amit a bérmálkozó fiatalokhoz és a hívekhez intézett a Szentlélekben való megerősödésről és megerősítésről, ami a keresztség titkában történő újabb megerősítést jelenti. Hiszen már

nem gyermekként, hanem önálló és öntudatos, szabad akaratból és elhatározásból döntöttek a fiatalok a bérmálás szentségének felvételéről. Reményét fejezte ki, hogy a bérmálkozók a szentségben megkapják a Szentlélek azon ajándékait, amelyekre a szeretetszolgálat gyakorlásához is szükségük van. Hiszen azért kapja a karizmákat minden felnőtt keresztény, hogy azzal szolgáljon, segítsen, teljesíthesse a fő főparancsolatot: a szeretet parancsát. Ahíttattal és csodálattal hallgattuk a zenei szolgálatot végző kórusok és zenésztársak által megszólaltatott lelkesítő, a Szentleket hívó és dicsőítő énekeket, amelyek a hallott és látott csodákban túl újabb örömforrás-lelőhelyet jelentettek számunkra. Föltétlenséget, abszolút bizonyosságot éltünk meg akkor és ott a szeretet és az öröm felénk áradó erejéről. S hogy minden gondolat, szó, ima, ének a bajorországi Senden templomának falai között közös nyelvünkön, az anyanyelvünkön született és szólalt meg, a csodálatunkat, áhitatunkat csak fokozta, beteljesítette.

„testi táplálék”

Az ünnepség közös vacsorával, zenés, táncos mulatsággal folytatódott és zárult a sendeni közösségi házban. Ugyanazzal a gondos előkészülettel és fogadással készültek vendéglátóink. Apró virágcsokrok voltak az asztal ékei, színeiben is a magyar jelleget ötvözte a teríték, melegen tartott és tárolt mennyei eledelék izkavalkádjára várta az ünneplőket és az ünneplőket. Előkertült a hazai gyümölcsből készült és érlelt nedű a megannyi inycsiklandó házi, finom aprósütemények kíséretében. És a talpalávalót fáradhatatlanul húzták a helyi közösség zenészei. Még játékra is voltak jelentkezők. Jó volt itt is összeszedni minden létező örömmorzsat. Tarisznyánkba beleraktuk útravalónak.

„...mesteri mív”

S valóban. A szervezés minden részletében. Az *Írói érdemet* Kazinczy Ferenc így foglalja össze tömören és lényegre törően: „*Íz, csín, tűz vagy a versbe, ha mesteri mív.*” Kazinczy után szabadon én átültetem ezt a gondolatot a neu-ulmi közösség minden részletében „*mély és varázsos rendhagyására*”, az ünnepre, amelynek szervezése és kivitelezése *mesteri mív* volt. Íz, szín és tűz jellemezte. Hála és köszönet az alkotóknak. A sok-sok dolgos kéznek, a tiszta lelkületnek, amely örömet, élményt és emléket varázsolt, fényt mutatott a szeretet lángjával. Akinek volt füle, mindezt hallotta, akinek volt szeme, mindezt látta és megtapasztalta.

Oreskai Marianna, az augsburgi Szent László Magyar Katolikus Misszió Kőrösi Csoma Sándor-ösztöndíjasa
(Forrás: www.korosiprogram.hu)

Napfelkelte Zsuzsi tizenkettedik születésnapján

Szemelvény a Keresztény Jövőkért Alapítvány, a Misszió Média Kft. és a Kalejdoszkóp folyóirat tanmesesorozatából

Ez aztán a nagy izgalom! Zsuzsi születésnapjának előestéje volt. Ezt persze, akárcsak a többi gyerek, ő sem feledte. Éppen nagyszüleinél nyaralt a Balaton mellett, és nagyon boldog volt, mert a világ második legjobb helye éppen ez a ház volt, a nagy kert közepén.

– Gondolkoztál azon, hogy milyen születésnap ajándéknak örülnél a legjobban? – kérdezte a nagymamája.

– Oh, igen! Szeretnék egy új babát.

– De hiszen karácsonykor kaptál egy nagyon szép babát!

– Igaz. De összekócolódott a haja, letört az egyik karja, és miután megfürdöttem, lejött a festék az arcáról. Csúnya lett. És beszélni sem tud.

– Szóval babát szeretnél?

– Hát, talán nem igazán... A babákkal már senki sem játszik. Én sem. Talán egy új tablett szeretnék.

– Azt meg miért? Hiszen van neked okostelefonod!

– Igaz, van. De az már nem olyan okos. Ez az öreg vacak sok mindent nem tud, amit az újjak tudnak. Meg ez nagyon lassú.

Nagyanya ezen elgondolkodott, majd megölelte Zsuzsit és azt mondta:

– Nagypapával másféle ajándékot terveztünk számodra. Holnap reggel négy óra előtt indulunk, hogy megtaláljuk a szőlőhegy tetején az ajándékodat.

– Négykor? Hiszen akkor még szuroksötét van! – rémüldözött Zsuzsi.

De hiába rémüldözött, másnap hajnalban már valóban a hegy tetején voltak. Találtak egy öreg padot, arra telepedtek. Ám Zsuzsi hiába tekingetett a nagy sötétségben, ajándékot sehol sem látott.

A Balaton túloldalán, a kékesszürke derengésben éppen

csak halványan sejlett a Badacsony-hegy. Már éppen meg akarta kérdezni, hogy hol is van a meglepetés, amikor furcsa dolgot látott. A hegy alján, ahol nappal a Balaton vizét lehetett látni, egy vékony fénysáv jelent meg.

– Az meg micsoda ott? Tűz ég a hegy alján? – kérdezte Zsuzsi.

– Nem tűz az, kicsi unokám, hanem az ajándékok kezdete! – nyugtatta meg nagypapa. – Ez a napkelte első jele. Most pedig úgy illik, hogy ilyenkor elmondjuk a Naphimnuszt, ahogyan Szent Ferenc nyolcszáz éve megírta:

„Mindenható, fölséges és jóságos Úr,

Tiéd a dicséret, dicsőség és imádás

És minden áldás.

Mindez egyedül Téged illet, Fölség.”

Alig fejezte be nagypapa az üdvözlést, az ég színe kicsit megvilágosodott, a sötétség már csak a völgyben maradt meg, aztán kis idő múlva valahonnan aranyfény hullott a Badacsony legtehetősejére. És végül elérkezett a legszebb csoda: a hegy mögül előbukkant a ragyogó nap!

Nagypapa pedig folytatta a Naphimnuszt:

„Aldott légy, Uram, és minden alkotásod.

Legfőképpen urunk-bátyánk, a Nap,

Aki a nappalt adja és ránk deríti a Te viláosságodat.”

Zsuzsi csak szótlanul ámult, mert ilyen csodálatosan szépét még sohasem látott. Először a hegyek világosodtak ki, aztán alattuk a völgy, és végül már jól látszott a Balaton vize a Badacsony-hegy alatt. Nagyanya pedig hozzátette:

„Aldott légy, Uram, Viz hűgünkért.

Oly nagyon hasznos ő, oly drága, tiszta és alázatos.”

– Ez gyönyörű! Ennél szebbet el sem tudok képzelni! – lelkendezett Zsuzsi.

Balogh Petres Judith

„Emberségre, becsületre tanítottak”

A gyulafehérvári kántoriskola egykori diákjai hatvanéves érettségi találkozót tartottak Csíksomlyón

A gyulafehérvári kántoriskola – ma Gróf Majláth Gusztáv Károly Római Katolikus Teológiai Líceum – 1965-ben érettségizett huszonkét egykori tanulója közül nyolcan (helyesebben kilencen) vettek részt a 2025. május 6-án és 7-én Csíksomlyón tartott hatvanéves érettségi találkozón: a Gyulafehérvári Főegyházmegeyből Ferencz István, Gábor Zoltán, László András és Vencser László atyák, valamint Korody Béla nyugalmazott csatószezi kántor, a Nagyváradai Egyházmegyéből Pálos István kanonok, a Temesvári Egyházmegyéből Sándor Tivadar nyugalmazott plébános, illetve a Szatmári Egyházmegyéből elszármazott, Németországban élő Pfeiffer Alajos egyházenész volt jelen az eseményen. Kilencedikként csatlakozott hozzájuk a Csíkszeredában élő Korodi Béla is, aki egy tanéven keresztül volt a felsoroltak osztálytársa. A találkozóra a világi jubiléumokat hitvestársai is elkísérték.

A hatvan évre visszatekintő egykori kántoriskolás diákok többsége már az előestén megérkezett a Jakab Antal Házba, ahol a közös vacsorát kötetlen beszélgetés követte. Másnap délelőtt a kegytemplomban szentmisén adtak hálát az elmúlt hatvan évért. A találkozón egyúttal pappá szentelésük 54. évfordulóját is megünnepelelték, így velük tartott Ambrus Vilmos nyugalmazott marosludasi főesperes-plébános is, aki szintén a kántoriskolában érettségizett, de egy évvel korábban, a teológián viszont együtt tanult az itt említett paptársaival. A szentmise főcelebránsa Pálos István nagyváradai kanonok volt, a szentbeszédet a Temesvárról érkezett Sándor Tivadar atyától hallhattuk. A szentmise alatt az oltáron végig 25 gyertya égett, 13 elhunyt tanárunk és 12 elhunyt osztálytársuk emlékére. „Mi csak eszközök vagyunk az Isten kezében, rajtunk keresztül árad az Istennek a kegyelme. Azt mondta valaki, hogy ötvenéves év alatt mennyi lelket tudtunk megmenteni. Nem mi mentettük meg: az isteni kegyelem. Csak általunk áradt ki az Istennek a kegyelme – a kereszttség szentségében, az elsőáldozásra való felkészítésben, a bérálásban... Ez mind-mind olyan élményt hagyott a szívünkben, amiért hálával tartozunk. Ugyancsak hálával tartozunk tizenhárom nevelő-tanárunkért – akiket a Mennyei Atya hazaszólított –, hogy becsületre, Isten- és emberszeretetre tanítottak bennünket. A Jóisten kegyelmét kérjük a hívek számára, akiket szolgáltunk ennyi éven keresztül. Ha kicsit közelebb tudtuk vinni őket a Jóistenhez, az Ő szeretetéhez, akkor már nem élünk hiába” – fogalmazott prédikációjában Tivadar atya. Beszéde folytatásában a hívekhez szólt: „Látjátok, hogy megöregedtünk. A Jóistennek a kegyelmére még nagyobb szükségünk van, ezért kérlek benneteket, hogy imádkozzatok értünk.” Hozzátette: „Köszönetet mondom azért, hogy a Szűzanya lábánál közvetíthetem Püspök atyánknak is az üzenetét, hogy a Temesvári Egyházmegye gondjait a Csíksomlyói Szűzanya fogadja és vigye a Szent Fia elé, hogy küldjön munkásokat az aratásába, mert a legnagyobb paphiány egész országunkban a Temesvári Egyházmegyében van.” Szavait ezekkel a gondolatokkal zárta: „Kívánom, hogy jövőre a Nagyváradon tartandó találkozóról senki se maradjon távol, legyünk ott mindnyájan. A Jóisten éltesse benneteket, a Jóisten segítsen, segítsen meg népünket!”

A szentmise után a résztvevők a Jakab Antal Házban osztályfőnöki órát tartottak, amelyet imával kezdtek és imával zártak, és amelyen röviden beszéltek az elmúlt évtizedeikről. Az osztályfőnöki óra végén megkérdeztük az egykori diá-

kóktól, mit adott nekik a kántoriskola. A következő válaszokat adták (szerkesztett szövegek):

László András: „Azt adta, amit a szüleimtől és a volt plébánosomtól is kaptam: megtanítottak a Jóistent szeretni, tisztelni, templomba járni. A kántoriskola fontos állomás volt a teológiához és a papi hivatáshoz vezető utamon.”

Ferencz István: „A kántoriskola a vallásos élet gazdagodását adta, amire azután kispapként is építhettem a további életemet. Minden tanárunkat becsültem. Jót akartak nekünk.”

Gábor Zoltán: „Amikor 1961-ben bekerültem a kántoriskolába, olyan közösséget találtam, ahol hat-hét nyelven beszéltek a diákok. Voltak a magyarokon kívül svábok, bolgárok, szlovákok, horvátok, csehek... Engem, aki egynyelvű magyar katolikus közösségben nőttem fel Csíkjénőfalván, ez a sokszínűség nagyon megragadott. Tanáraink csodálatosak voltak. Úgy néztünk fel Márton Aron püspökre és Faragó Ferenc kanonokra, mint állócsillagokra.”

Sándor Tivadar: „A kántoriskola emberségre, becsületre és munkára tanított. És az önmagunkról való lemondásra. Mert az akkori körülmények között valóban egymásra kellett figyeljünk, nem csak önmagunkra. Én nagyon szépen köszönöm, hogy annak idején, hatvanéves évvel ezelőtt a felvételin felvettek. Rövidnadrágos tizenéves diák voltam, aki egyedül ment Aradról Gyulafehérvárra felvételizni. Amikor megláttam a székely gyermekeket a darócruhában, zöld kálappal, és az édesapákat, édesanyákat mellettük szőttesben, megszerettem a székely népet és azóta is szeretettel jövök közejük.”

Pálos István: „Azért akartam a kántorképzőbe menni, mert papi hivatást éreztem, és úgy gondoltam, hogy az itteni alapképzés révén könnyebben megértem majd a teológia tantárgyait. Különleges helyre kerültem: imával kezdtek az órákat, papok tanítottak, nagyon szépen beszéltek és embernek néztek bennünket. Teljesen más közeg volt, mint egy civil iskolában. Jó alapot kaptunk a legnehezebb időszakban, hiszen a kamaszkor nagyon megpróbálja az embert. Mindig szeretettel gondolok vissza ezekre az évekre. Faragó tanár úr olyan ember volt, akinek nem lehetett előre köszönni, mert mindig megelőzött. És mindig megkülönböztetett tisztelettel bánt velünk. Nem is mertünk olyasmit tenni, ami neki rossz esett volna. Vele nem gúnyolódtunk soha. Talán nem véletlen, hogy a mi évfolyamunkból nem lépett ki senki. Mind, akiket felszenteltek, megmaradtunk az Úr szőlőjében.”

Vencser László: „Számomra a kántoriskola a közösséget jelentette. Olyan közösséggé formálódtunk akkor a négy év alatt, hogy az a mai napig élhet minket, papokat, kántorokat, egyaránt. Ezért hálás vagyok Istennek.”

Ambrus Vilmos: „1960-ban kerültem a kántoriskolába. Szerény körülmények között voltunk, de a tanáraink olyan irányvonalat adtak nekünk, amire továbbra is építeni lehetett.”

Korodi Béla (Csíkszereda): „Édesapám negyvenhárom évig kántor volt, ezért mentem én is a kántoriskolába tanulni. Az az egy év a hitben megerősített, ugyanakkor megtanított a civil életben is bízni, és harcolni, ha kell. Megtanított, hogy: legyek az az ember, aki szeretetben és békeességben tud élni a Jóistennel, a családjával és mindenivel.”

Korody Béla (Csatószege): „Azzal a céllal mentem a kántoriskolába, hogy egyházi, vallásos nevelést kapjak, ugyanakkor készítsenek fel a kántori szolgálatra. Képzett tanáraitól megkaptam mindkettőt. Istenszeretetre, felebaráti szeretetre tanítottak. A kántori szolgálatot 1969-től 2019-ig, ötven éven keresztül végeztem a szülőfalumban. Hálát adok ezért – és a mai napig – a Jóistennek.”

Pfeiffer Alajos: „Nekem a kántoriskola főleg a zene szeretetét adta, amihez a mai napig hű maradtam. Münchenben a Magyar Missziónál időnként szabadtéri szórakoztatózenét is játszom. A kántoriskolának a lelkiélet terén is sokat köszönhetek. Az Isten szeretete, a kántoriskolás büszkeség engem mindig továbbvit az életben.”

A jubiléumok a Keresztény Jövőkért Alapítványtól a szentmisén egy-egy száz virágot, az osztályfőnöki órák pedig emléklapot vettek át. A Misszió Média Kiadó egy-egy Életünk- és Szent Kereszt Ökumenikus Magazin-lapszámot, valamint könyvet tartalmazó ajándékcsomaggal kedveskedett a találkozó résztvevőinek.

A 60 éves érettségi és az 54 éves pappá szentelési évforduló alkalmából szervezett találkozó Csíksomlyón a Jakab Antal Házban közös ebéddel ért véget.

„Hatalmas dolgot művelt az Úr velünk, azért szívből üljongunk” (Zsolt 126,3) – áll az emléklapokon. Nem ok nélkül: a találkozó résztvevőit ez az érzés töltötte és tölti el.

Varga Gabriella

Üzenőfal

Az 1970-es években az Amerikai Egyesült Államokban szerkesztett Képes Magyar Világhíradó hasábjain sikerre vitt ötlet mintájára új rovatot indítottunk: ha eljuttat kiadóhivatalunknak vagy alapítványunknak egy lehetősége és döntése szerinti adományt, közzétesszük lapunkban a személyes üzenetét!

– Van kedvenc bibliai vagy irodalmi idézete? Küldje el szerkesztőségünknek!

– Húsvét jön, karácsony jön, anyák napja, gyermekek napja, idősök világnapja közeleg és Ön kifejezné ünnepi jókívánságait? Tegye meg ebben az újságban!

– Születésnapot, jubileumot ünnepel valaki, esetleg nyugdíjba vonul? Köszöntse őt az Életünkben!

– Eltávozott valaki? Búcsúzzon el tőle az Életünkben!

– Szeretné jelét adni egy rég nem látott rokonnak, ismerősnek, hogy gondol rá? Tegye meg ezt az Életünkben!

– Nemzeti ünnepre készülünk, a szentév vagy a béke kérdése foglalkoztatja? Ossa meg a nyilvánossággal gondolatát az Életünkben!

– Sommás véleménye van szerkesztőségünk munkájáról? No-sza: kiáltsa világá!

Egyetlen gondolat, idézet, versszak a beküldő nevével és lakóhelye megnevezésével – és „faliújságunk” máris megtelik szöveges jegyzetekkel, amelyek mindenki számára érdekesek lehetnek.

Legyen a védnökünk!

Egy kis adományfelajánlást követően juttassa el szerkesztőségünkhöz az üzenetét vagy az idézetét! Nemes célt fog ezzel szolgálni: színesíti, gazdagítja lapunk tartalmát, szórakoztatja vagy éppen elgondolkoztatja olvasótársait, s mindeközben anyagiilag is segíti újságunkat!

Fontolja meg ezt – addig is olvassa el az itt látható üzeneteket, hátha valamelyik éppen Önnek szól!

Az adományt utalhatja ide is:

Misszió Média Kft.

H-1165 Budapest, Zsemlékes út 25/A. I. 5.

OTP BANK 11716008-22527699

H-1163 Budapest, Jókai Mór u. 3/b.

HU85 1171 6008 2252 7699 0000 0000

SWIFT (BIC): OTPVHUHB

Az adományt utalhatja ide is:

Keresztény Jövőkért Alapítvány

H-1165 Budapest, Zsemlékes út 25/A. I. 5.

OTP BANK 11716008-22541567

H-1163 Budapest, Jókai Mór u. 3/b.

HU50 1171 6008 2254 1567 00000000

SWIFT (BIC): OTPVHUHB

Az üzeneteket, idézeteket ide várjuk:

iroda@eletunk.net

missziomedia20@gmail.com

eletunkujags@gmail.com

„Marie Feesche: Kő az úton

Gondolod, kerül életed útjába

Egyetlen gátoló kő is hiába?

Lehet otromba, lehet kicsike,

hidd el, ahol van, ott kell lennie.

De nem azért, hogy visszatartsd téged,

se, hogy lohassa kedved, merészséged.

Jóságos kéz utadba azért tette,

Hogy te megállj mellette.

Nézd meg a követ, aztán kezdj el

Beszélni róla Istennel.

Őt kérdezd meg, milyen üzenetet

Küld ezzel az akadállyal neked.

S ha leled az Istennel találkozott,

Utadba minden kő áldást hozott.

Túrmezei Erzsébet diakonissza költő fordítása”

Molnár András, Bécs

„A Szentlélek nem távoli láng, hanem szívünk halk dobbanása, amikor jót teszünk.”

„A Szentlélek lángja nem éget, hanem világít. Ha hagyod, megmutatja az utat, de sosem kényszerít.” (Ismeretlen szerző)

„A világ sokszor hangos, de az igazság mindig csendesesen születik. Figyelj a csendben!” (Ismeretlen szerző)

„Ő az Úr, Ő az Úr, meghalt értem a kereszten, Ő az Úr. Minden térd meghajoljon, Minden nyelv csak róla szóljon. Mert Jézus, Ő az Úr.” (Dicsőítő ének)

Molnár Simon Ilona (Ilus), Bécs

„Életemben most először jártam Máriacellben. Otthonosan éreztem magam. Üzenem, hogy mindenki érezze magát hasonlóan – és még nagyon sokáig. Felavattuk Mindszenty József hercegprímás szobrát. Méltó helyet kapott.”

Puss Sándor SJ, Köbölkút

„Csak azért, mert valami nehéz, még nem jelenti azt, hogy lehetetlen!”

Szöcs Manyi, Lók
(Unterfrauenhaid), Ausztria

„Szeresd a szépet és a jót, s az igazság útjáról soha le ne térsz.”

Szöcs János, Lók (Unterfrauenhaid), Ausztria

E jelben győzni fogunk

A Keresztény Jövőkért Alapítvány első éve

A Keresztény Jövőkért Alapítvány 2024 tavaszán kezdte meg működését és már a megalakulása óta eltelt egy év alatt számos figyelemre méltó eredményt felmutatott. A diaszpórát érintő magyar médiatevékenység támogatása, rendezvények, záróadatok szervezése, könyv- és kegytárgymentés, a Jakab Antal Keresztény Kör vállalásainak átvétele, a könyvkiadói tevékenység előkészítése és egy sor más aktivitás fűződik a szervezet nevéhez.

A Keresztény Jövőkért Alapítvány – egyik fő céljához hűen – támaszként ott állt és ott áll ma is az európai *Életünk* újság és a kanadai *Kalejdoszkóp* folyóirat mögött. Ehhez kapcsolódóan indítottunk el egy elsősorban gyermekeknek, de felnőtteknek is szóló exkluzív keresztény tanmesesorozatot, amelyben eddig tizenhat új tanmese született. Ezeket *Csipetmesék, csapatregék* címmel az *Életünk* újság internetes kiadásában (*eletunk.net*) és a *Kalejdoszkóp* folyóirat online oldalán (*kalejdoszkopfolyoirat.eletunk.net*) jelentettük meg, illetve több mesét az *Életünk* újság nyomtatott változatában is közreadtunk.

Jakab Antal hitvalló gyulafehérvári püspök börtönből való szabadulásának (1964. április 16.) 60. évfordulója alkalmából 2024-ben *Jakab Antal 60* címmel emlékeztet szerveztünk. Ennek részeként több emlék-

zarándoklatot tartottunk a püspök szűkebb szülőföldjén, a Gyergyói-medencében; Jakab Antal hetvenegy, korábban csak nyomtatásban megjelent beszédét közzétettük online az emléweboldalán (*jakabantal.eletunk.net*); továbbá digitalizáltuk és publikáltuk a csíkszeredai Antal Zoltán doktor, Jakab püspök kezelőorvosának kézzel írott és nekünk ajándékozott feljegyzéseit (*jakabantal.eletunk.net/dr-antal-zoltan-jegyzete*).

Kérésre válaszolva feszületgyűjtési akciót hirdettünk a gyergyószentmiklósi Szent Erzsébet Idősek Otthona javára; a száz, különböző kegytárgyakból álló adományt 2024. augusztus 11-én ünnepi szentmise keretében adtuk át az intézménynek.

Dobos Marianne író ajándékát, a *Szent István Archikon* című, általa szerkesztett könyvkiadványt az ő személyes megbízá-

sából augusztus 20-i nemzeti ünnepünkre a szörvány és a diaszpóra számos magyar közösségéhez eljuttattuk.

Elfogadtunk minden könyvfelajánlást; a köteteket plébániáknak és tanintézményeknek továbbítottuk határon innen és túl.

Együttműködtünk a Misszió Média Kiadóval *A hit és a hűség útján – Golaritsné Bulcsú Piroska élete és művészete / Auf dem Weg des Glaubens und der Treue – Das Leben und die Kunst von Frau Piroska Golarits-Bulcsú* című, 2024-ben megjelent album terjesztése és promotálása terén.

A Nagyváradai Római Katolikus Püspökség és a szintén nagyváradai Szent László Római Katolikus Teológiai Líceum által 2025. február 14–16. között megszervezett *XIX. Hivatások Nyomában* című országos hittanversenyen a szervezőket és a felkészítőtanárokat könyvajándékokkal jutalmaztuk, a kézdivásárhelyi Nagy Mózes Főgimnázium és a nagykarolyi Kalazanci Szent József Római Katolikus Líceum három-három versenyző diákjának a teljesítményét pedig különdíjakkal ismertük el.

A szervezésből is némi részt vállalva, jelen voltunk és médiatevékenységgel támogattuk a budapesti ERGO – Európai Regionális Szervezet és a Magyar Védőnők Szakmai Szövetsége által 2025. március 28–30. között Lakiteleken a Hungari-

kum Ligetben megrendezett *Magyar nők a cselekvő nemzetért* című konferenciát.

Folytattuk a régi imakönyvek és kegytárgyak gyűjtését, amelyeket ezúttal Gyergyóditróba juttattunk a Csibi Árpád egyháztanácsos, az Erdélyi Mária Rádió önkéntesének a nevéhez fűződő, *Őseink szent hagyatéka* című kiállítás számára.

Végül, de nem utolsósorban együttműködő partnerei voltunk a gyulafehérvári kántoriskolában 1965-ben végzett diákok 60 éves érettségi találkozójának, amelyet 2025. május 6-án és 7-én tartottak Csíksomlyón.

A Keresztény Jövőkért Alapítvány háromfős kuratóriumának elnöke Prof. Dr. Vencser László volt teológiai tanár, az *Életünk* újság felelős szerkesztője; ügyvezető titkára Szász Varga Gabriella újságíró, a Misszió Média Kft. tulajdonosa és az *Életünk* újság felelős kiadója, főszerkesztője; tagja pedig Éber Tamás rockzenész, a Terra Nullius együttes basszusgitárosa, a Misszió Média Kiadó és az *Életünk* újság törzdelőszerkesztője, grafikus. Az alapítvány weboldala a *www.keresztenyjovonkert.hu* és a *www.kerjov.hu* domáinnévről is elérhető.

Dolgozunk tovább a kereszt alatt, a keresztért – hogy minél többekben megerősítsük azt, amiről Konstantin császár is meggyőződött: hogy e jelben győzni fogunk!

Varga Gabriella

Kegytagyátadási ünnepség Ditróban

Alapítványunk is segíti az *Őseink szent hagyatéka* kiállítás bővítését

A székelyföldi Ditróban élő Csibi Árpád, az egyháztanács tagja és az Erdélyi Mária Rádió önkéntese a helyi Jézus Szíve-nagytemplom közvetlen szomszédságában lévő régi iskola egyik osztálytermében berendezett egy lenyűgöző szakrális-tárgy-kiállítást. A gyűjtemény csodálatra méltóan gazdag és látványos, látogatók is az érdeklődők folyamatosan. Járt már ott és elismerő szavakkal méltatta a tárlatot Bőjte Csaba ferences, Bátor Botond pálos szerzetes és még sokan mások közelről és távolról. Csibi Árpád kérésére a Keresztény Jövőkért Alapítvány is bekapcsolódott a gyűjtemény bővítését célzó törekvésekbe; az első imakönyv- és kegytagyadomány-csomagot 2025. május 5-én adtuk át a helyszínen, ünnepélyes keretek között.

Az átadási ünnepség szervezője és házigazdája Csibi Árpád volt. Jelen volt Bakos Ferenc kántor-karnagy, Kerekes Péter Miklós segédlelkész, Trucza Sándor nyugalm-

zott plébános, Vencser László morálteológus, Szöcs János és Manyi Ausztriából, többen a kiállítás helyi adományozói közül és e sorok írója. A program közös imával kezdődött, majd a tárlat megálmodója és megalkotója foglalta össze a gyűjtemény létrejöttének történetét. Csibi Árpád egy találó szentírasi részlettel kezdte előadását: „Kérjétek és adnak nektek, keressetek és találni fogtok, zöregessetek és ajtóit nyitnak nektek” (Mt 7,7). A folytatásból megtudtuk: néhai Orosz Ilona kedves szomszédjától kapott jó néhány régi imakönyvet, amelyek aztán éveken keresztül ott álltak a könyvespolcán. „Majd eljött egy másik dátum az életemben: 2023 nyara, amikor egyik kedves támogatóm a Mária Rádiónál elhunyt és a családjától kaptam ajándékba fali szentképeket. Akkor jött az ötlet, hogy hirdessem meg a gyűjtést. Istennek hála azóta sokan kerestek meg azzal, hogy szeretnék nekem adni a szentképeiket, régi imakönyveiket. Amikor ezekből nagyon sok összegyűlt, jött a másik kihívás: hova lehet kiállítani ennyi mindent? Elkézdtem imádkozni és felkértem erre még két személyt – imádkoztunk, hogy a Jóisten adjon számomra egy alkalmas helyet a fali szentképeknek és az imakönyveknek” – magyarázta Csibi Árpád. Elmondta: 2023 végén megkereste Baróti László Sándor helyi plébánost, akivel a megbeszéléseket az új évben folytatták. „Így jött el a csoda, Istennek hála, 2024. január 19-én. Együtt megnéztük az osztálytermet és átadtam nekem a kulcsokat. A semmiből indultam, de

a Jóisten velem volt, és az első szállítást már január 26-án sikerült bevinnünk a terembe. Találtam két jó embert, aki segít, Szöcs M. István faanyaggal és Hompoth Péter asztalosmunkával. Két másik személy segített összeállítani a képeket tartó nagy faszerkezeteket. Február 10-én felkerült a falra a szentképek nagy része és február 13-án helyükre kerültek az imakönyvek. Lassan elkezd-

tek jönni a látogatók is. Virágvasárnap az adományozók száma is nőtt” – hallhattuk a visszatekintést a kezdetekről.

A fali szentképek száma mára túllépte a kétszázat, ezeket megközelítőleg hatvan személy adományozta Ditróból, Csíktapolcáról, Csíksomlyóról, Gyergyószárhegyről, Gyergyóremetéről és Budapestről. Az ugyancsak kétszáz felé közelítő imakönyv-mennyiséget közel negyven személy ajánlotta fel Ditróból, Tekerőpatáról, Gyergyóújfaluból, Borzontól, Csíksomlyóról, Gyergyóremetéről, Budapestről és Miskolcra. A május 5-i ünnepségen a Jakab Antal Keresztény Kör és a Keresztény Jövőkért Alapítvány közreműködésével a budapesti Papp Béla–Pappné Fellegi Ilona házaspár által gyűjtött tárgyakkal: három nagy méretű és egy kisebb faliképpel, házioltárral, imakönyvekkel, feszületekkel, rózsafüzérekkel és szentképek sokaságával gyarapodott a kiállítás – mindezekről e sorok írója beszélt az átadás alkalmával. A három nagy, addig letakart falikép közül az elsőt Vencser László és Kerekes Péter atya, a másodikat Varga Gabriella és Csibi Árpád, a harmadikat György Erzsébet és Bakos Ferenc lepelt le.

Csibi Árpád köszönetet mondott Kerekes

Péter atyának, aki mindig önzetlen szeretetből segített neki: cikket írt a munkájáról, valamint kisdíjak és bérmlázók több csoportját elvitte a kiállítás helyszínére, ahol imádkoztak is közösen. Köszönetet mondott e sorok írójának is, akivel, mint fogalmazott, régi lelki barátság köti össze. Szavait így folytatta: „Engedjék meg, hogy megköszönjem az áldozatos munkáját Pappné Fellegi Ilonának Magyarországról, akinek a küldeményét ma átvehettük. Üzenem neki, hogy várom egy ditrói találkozásra, küldök egy baráti ölelést és imádkozom a családjáért. Továbbra is kössön össze minket a Béke és a Szeretet.” Csibi Árpád megköszönte a ditrói aszszonyoknak, rózsafüzér-vezetőknek, hogy mindig mellette álltak, ezen az ünnepségen is megjelentek és ahhoz hozzájárultak (a sok finom házi süteménynek se szeri, se száma nem volt!), kifejezte köszönetét a segítséget nyújtó férfiaknak is, nem utolsósorban a kilyénfalvi Marthy Barnának, aki a három nagy faliképet elszállította Budapestről Ditróba. „Húsvéti nyusziaként hozta el, Isten fizesse munkáját” – tette hozzá Csibi Árpád, aki mindezek után emléklapok átadásával is jelét adta tiszteletének a jötevők felé. Oklevelet vett át a maga és alapítványunk nevében Vencser László, a maga és a Jakab Antal Keresztény Kör nevében Varga Gabriella, valamint Kerekes Péter atya. A budapesti Papp házaspár részére postai úton juttattuk el az emléklapot.

A végén hozzászólásokra is volt lehetőség. Jó volt hallani, mekkora elismerés övezi a településen és azon kívül Csibi Árpád önzetlen munkáját. Köllő Mária utólag így vélekedett: „Árpádnak sikerült megvalósítania, amire vágyott. Isten segítségével legyen vele!” Török Edit pedig ezt írta közösségi oldali kommentjében: „Nagyon szép és értékes gyűjtemény. Isten áldása kísérje továbbra is.”

Az ünnepség az *Ó én édes jó Istenem* közös eléneklésével zárult, majd minden jelenlévő ajándékba kapta a *Szent Kereszt Ókumenikus Magazin* legfrissebb számát, amely *Minden régi imakönyvnek, kegytagyagnak helye van a mában – sőt a holnapban is* címmel cikket tartalmaz a Keresztény Jövőkért Alapítvány könyv- és kegytagymentő programjáról. A csoportképek elkészítése után a társaság kis ideig még együtt maradt, szemlélte a sok látnivalót és elfogyasztotta a sok finomságot.

Távozáskor Vencser László ezt írta a vendégkönyvbe: „Csodával felérő mindaz, amit Csibi Árpád többek segítségével alkotott. Kísérje továbbra is Isten áldása munkáját. Imával és szeretettel Vencser László, Ditró szülőtte, volt teológiai tanár.”

Gratulálunk a csodával felérő alkotáshoz és a május 5-i szép ünnepséghez!

Rövidesen visszatérünk, újabb adomány-csomaggal. Akkor Miskolcra visszük majd Mustos Péter értékes küldeményét...

Varga Gabriella

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Misszió Média Lap- és Könyvkiadó Kft.
H-1165 Budapest, Zsemlekes út 25/A. I. 5.
+36 70 635 7064 (privát)
iroda@eletunk.net
www.eletunk.net
www.facebook.com/europai.eletunk.ujsg

Felelős kiadó és főszerkesztő:
Varga Gabriella

Felelős szerkesztő:
Vencser László

Konzulensek: Lukács József, Sajgó Szabolcs SJ,
Szöcs Csaba, Varga János, Vértessaljai László SJ

Szerzők: Balogh Petres Judith, Czirájk Árpád,
Kovács Péter, Mustos Edit, Papp Tibor,
Simon Kinga, Udvarhelyi Olivér, Vincze András

Lapunk szerzői, szerkesztői és konzulensei
önkéntes alapon teljesítik vállalásaikat.

Előfizetés:
közvetlenül a kiadóhivatalnál vagy
az európai magyar lelkeszségeken keresztül
Előfizetés a 2025. évre közvetlenül a kiadónál:
35 EUR/év (Európa), 7000 HUF/év (HU)

Digitális változat:
20 EUR/év

Bankszámlaszámunk:
MISSZIÓ MÉDIA KFT.

OTP BANK
11716008-22527699

HU85 1171 6008 2252 7699 0000 0000
SWIFT (BIC) azonosító: OTPVHUHB

Nyomdai előkészítés:
Éber Tamás

Nyomtatás:
Micropress Kft.
H-3434 Mályi, Kistokaji út 5.

Humorsarok

– Hogy halad a diéta?
– Nem túl jól, nyolc tojást ettem reggelire.
– Főttet?
– Nem. Kindert.

Székely bácsit kérdezik:

– Bátyám, ha adok magának két nyulat meg két nyulat, akkor hány nyula lesz?
– Öt!
– Nem. Akkor máshogy kérdzem. Adok három nyulat meg egy nyulat, akkor hány nyula lesz?
– Öt!
– Neeeeeem! Miért lenne már öt?!
– Mert egy már van otthon.

Az *Életünk* újság megjelenése 2019 óta Magyarország Kormányának támogatásával valósul meg. A Bethlen Gábor Alap hozzájárul kiadóhivatalunk működéséhez és lapunk fenntartásához.

Hitvilágunk vert csipkéken: Bedő Istvánné kecskeméti műhelyében egyedülálló alkotások születnek

Szüzanya-, Szentcsalád-, Oltáriszentség-, misekehely-, feszület-, kereszt- és szárnyasoltár-ábrázolás is szerepel a neves népi iparművész munkái között

„Aki kézzel dolgozik, az kézműves, aki kézzel és ésszel, az mester, aki kézzel, ésszel és szívvel, az művész” – vallja Aquinói Szent Tamás. A kivételes tehetséggel megáldott, személyiségéből és neveltetéséből fakadóan is tökéletességre, precízre, pontosságra törekvő, számos hazai és külföldi elismerést elnyerő, Kecskeméten élő, hetvenhét éves Bedő Istvánné Manó Éva vertcsipke-készítő népi iparművész jó példája az Aquinói Szent Tamás-i megállapításnak. Világszerte ismertté vált és nagyra értékelt csipkekölteményeit ügyes, szorgos és türelmes kezei – mondhatnánk úgy is: fürge ujjai; pozitív életszemlélete, egészséges világlátása, szelíd-szolidan élénk fantáziája; és mosolygós arcáról, tiszta tekintetéből is sugárzó jó lelke hívja életre. Képvisele már Magyarországot a vatikáni *Száz betlehem* kiállításon is, de abban nagy valószínűséggel egyedülálló az egész földkerekségen, hogy katolikus hitvilágunk legfőbb szimbólumai is formát öltenek orsói alatt. Ismerjék meg Önök is Kecskemét és Bács-Kiskun vármegye büszkeségét, a Művészt, akit keze, esze és szíve mellett mély hite is vezet értékteremtő alkotómunkájában.

Feszületek

– *Mielőtt elkezdenénk a személyes életútjáról beszélgetni, tisztázzunk valamit: mi a különbség a halasi csipke és a vert csipke között?*

– A halasi csipkét a hímzórámára kifeszített vászonra tüvel varrják, míg a vert csipkét speciálisan erre a célra alkalmazott orsókkal készítik. A vert csipke eredete az 1500-as évek elejére vezethető vissza: egy fiatal lány észrevette, hogy a szerelme nadrágjának a szára kirojtosodott és megpróbálta ezeket a szálakat valamilyen módon összeszedni. A fiú, látva, hogy ez a rengeteg szál micsoda gondot okoz a barátnőjének, kis pálcikákat adott a kezébe segédeszköznek. A lány ezekre a pálcikákra fölcsavarta a szálakat és a saját elképzelése szerint összedolgozta azokat. Innen ered a csipkeverő orsó. A verő jelző pedig abból fakad, hogy amikor a pálcák egymáshoz verődnek, különleges ritmusos hangot adnak ki.

– *Egyszerre hány ilyen orsóval dolgozhat a csipkeverő alkotó?*

– Az orsók száma a néhánytól a több százig terjedhet.

– *Milyen más eszközökre van szükség a csipkeveréshez?*

– Kell hozzá még egy fűrészpárral jó keményre tömött csipkepárna, tülccsipke esetén pedig lapos párna, és nagyon sok gombostű. Az orsókra feltekert fonalakat a szépen, precízen megszerkesztett mintarajz szerint vezetjük és a gombostűkkel rögzítjük. És persze szükséges még hozzá nagy adag türelem, pontosság, koncentráció. Csend és rend kívül és belül, magunkban is.

– *Feltételezem, hogy egy-egy vert csipke elkészülése nem néhány napot és nem is néhány hetet vesz igénybe...*

– Inkább több hónapot, esetenként éveket is igénybe vesz.

– *Magyarországon hozzávetőlegesen hányan foglalkoznak csipkeveréssel?*

– Mára jóval a kétszáz alá csökkent a számunk.

– *Éva életébe hogyan épült be és foglalt el ilyen előkelő helyet a csipkeverés?*

– Az előzmények a diákéveimig nyúlnak vissza. Kislánykoromban minden művészeti ág érdekelt, ügyes voltam rajzból, jó kézügyességem volt, de a tánc és azon belül a klasszikus balett teljesen elbűvölt. Budapesten Pallay Annánál, a Magyar Királyi

Operaház szolótáncosnőjénél el is kezdtem ezt tanulni, de a kilencedik évfolyamban elszenvedtem egy balesetet, amiből kifolyólag gerinc sérvelem keletkezett. Ötvenéves koromban le is szálalóltak emiatt. Munkahely nélkül maradtam, megszűnt a napi rutinom, a megszokott életvitel, kiüresedett minden. Korábban sokat kézimunkáztam, szakkönyvek segítségével megtanultam matyót, kalocsait hímézni, keresztsemet, selyem- és gyapjúgobelint készíteni, de ez már nem elégített ki. A leszalóltolás után eljuttattam egy szanatóriumba, és ott megismerkedtem egy szombathelyi hölgygel, aki meghívott a Savaria Táncversenyre. Éppen azzal egy időben tartották a Szent György Napi Vásárt, ahol láttam egy idős hölgyet csipkézni. Elég sokfélét kézimunkáztam már, de ahhoz hasonlóval, mint amit ő csinált, életemben nem találkoztam. Kiderült, hogy csipkeverés volt az, amivel ő akkor ott foglalkozott.

A haláláig nagyon jó barátságban voltunk. Összehozott egy keceli fiatal csipkeverő ismerőssel, aki veszélyeztetett terhesként még a szülése előtt megmutatta nekem a három alaplépést. A három alapverés persze azt jelenti, hogy millióféleképpen lehet változtatni ezeket a mozdulatokat, így különböző csipkék alakulnak ki belőle. Csipketáborokba is kezdtem járni, de végül a legnagyobb segítséget a *Fürge Ujjak* kézimunkalap és abban a vert-

csipke-készítés leírása jelentette. Pár hónap múlva a kiskunhalasi csipkekiállításra már vittem egy szív alakú kis terítőcskét. Szép lassan megértettem, miért nevezik a vert csipkét a kézimunkák királynőjének.

– *Mi a csipke legnagyobb tudása, erénye, képessége?*

– Ha valaki a csipkére gondol, a lelki szemei előtt valami könnyű, finom, puha, különleges, légiesség jelenik meg. A csipke készítése, de még inkább a viselete sokkal nőiesebb teszi a

Madonna a Kisdeddel

hölgyek öltözködését, finomabbá változtatja a lelküket és a viselkedésüket is. Azt szoktam mondani, hogy a csipke szeretete szebbé teszi a világot.

– *Gondolom, országonként, régióként változnak a csipkestílusok.*

– Valóban, ahány nemzet, legalább annyiféle csipkefajta létezik, de azon belül is tájegységenként változhatnak a stílusok. A magyar vert csipkék között szerepel – a teljesség igénye nélkül – a móga, a felvidéki kontúr-szalás, a sóbányai, a csornai menyecskekendők tülccsipkéi, a subrikálásszerű, a Zorbor-vidéki, a gömri, a külföldiek közül pedig említendő a chantilly, a rosalin, az arany, a cantu, az idriai és a görög vert csipke. Az évszázadok során minden nemzet és népcsoport kialakította a maga csipkefajtaját, és egy-egy alkotónak is kialakul a saját, egyedi stílusa a kedvelt minta- és motívumvilága szerint.

– *Számos használati tárgy – például viseletkiegészítők, ékszer, kítűzők, asztalterítők, asztalifutók – vagy dísz tárgy kerül ki az orsói alól. Miért gondolta, hogy az istendicsőtést is bele kell foglalnia a csipkébe?*

– Mindig Mária-tiszeltő voltam. Ötvenéves koromban átestem egy nőgyógyászati nagyműtéten, daganat miatt, s mielőtt az megtörtént volna, bementem a barátok templomába a Mária-oltárhoz imádkozni. Nagyon szerettem, amikor nincs senki körülöttem, csak ketten vagyunk, Isten és én, s közben kicsit szól az orgona is. Mielőtt kijöttem volna a templomból, visszaültem a hátsó sorba, potyogtak a könnyeim, és egyszer csak a fejem fölött az orgona megszólalt. Akkor is azt mondtam magamban: Éva, neked nem lehet semmi bajod, ha a Jóisten így valóra váltja azt, amire mindig is vágytál – hogy a Jóistennel kettesben legyél a templomban és közben megszólaljon az orgona. Nem is lett semmi bajom a műtét után. Ezért lehet látni Má-

Oltáriszentség; Misekehely

köszönti majd, a kiállítást pedig Berzeviczy-Fehér Jánosné viseletkészítő, a Népművészet Mestere nyitja meg. A tárlat tíz napig, augusztus 15-ig lesz látogatható. Ez idő alatt igény esetén tárlatvezetést és csipkebemutatót is tartok.

– *Az Életművem cím amolyan összegzően, amolyan lezáróan hat. De ugye nem zár le semmit sem?*

– Szó sincs ilyesmiről. Az életmű fogalommal inkább az évtizedek alatt született munkák keresztmetszetére utalok, vagyis arra, hogy nem tematikus válogatást állítunk ki, hanem minden témából, stílusból, formából mutatunk egy keveset. Természetesen tervezek még további kiállításokat, ezzel kapcsolatos meghívásokat boldogan elfogadok. Szeretek emberek között lenni, velük beszélgetni, és eljutni arra a következtetésre, hogy igen, a csipke szeretete szebbé teszi a világot.

Varga Gabriella

Névjegy

Bedő Istvánné vertcsipke-készítő népi iparművész 1948-ban született Kecskeméten. Fiatal korában szívesen foglalkozott hímzéssel és egyéb kézimunkák készítésével, azok eredetét, szín- és öltéstechnikáját tanulmányozta is. Ötvenéves korában ismerkedett meg a csipkeveréssel. Miután a három alapverést megmutatták neki, teljesen önállóan, szaklapokból tanulta meg a csipkeverést. Később alkotótáborokban is fejlesztette tudását. Elsősorban a Kár-

pát-medencei vert csipkével, de a külföldiekkel is foglalkozik. Több A és B kategóriás zsűrizett munkája van szinte minden csipkefajtaból. 1998-ban tagja lett a Duna-Tisza közti Népművészeti Egyesületnek, 1999-ben pedig a Magyar Csipke-készítők Egyesületének. 2004-ben mindkét szervezetben vezetőségi taggá választották. Részt vesz a Népművészeti Egyesületek Szövetségének a munkájában is. 2003-ban belépett az OIIFA Nemzetközi Csipke Világszövetségbe és csipkéi azóta jelen vannak a kétévenkénti világkiállításokon. 2001 óta vezette a Duna-Tisza közti Népművészeti Egyesület vertcsipke-táborait. 2003-tól minden évben meghívják a Tokaji Csipke és Viseletkészítő Táborba, ahol az évek alatt elkészített blúzokat és kötényeket szívesen viseli. A Vajdahunyad-vár százéves fennállásának évfordulója alkalmából megrendezett *Magyar Kézművészet 2007* kiállításon különdíjat nyert. 2008 óta minden évben részt vesz és képviseli szülővárosát a különböző európai nemzetközi

vertcsipke-fesztiválokon. Kecskeméten a Ward Mária Leánygimnázium és Kollégiumban szakkör keretében adta át tudását a fiatal korosztálynak. Ezen kívül oktatót felnőtt kezdő- és haladó csoportot is a saját eszközeivel, ellenszolgáltatás nélkül. Fontos célja, hogy minél szélesebb körben továbbadja az eddig megszerzett ismereteit, de ezt a küldetést ma már leginkább a tanítványaira bizza. 2010-ben volt az első önálló kiállítása a Kecskeméti Katona József Színházban, majd 2017-ben és 2022-ben ugyancsak rendezett tárlatot a teátrumban. 2010-ben a Magyar Csipkekészítők Egyesületének szakmai továbbképző táborában a tülccsipke készítését oktatta. 2011-ben Budapesten a Magyar Asszonyok Érdekszövetsége székházában állította ki munkáit. 2012-ben Kecskeméten megrendezte az I., 2014-ben a II., 2016-ban a III. és 2018-ban a IV. Nemzetközi Vertcsipke Fesztivált. A Magyar Csipkekészítők Egyesületének huszonöt éves fennállása alkalmából 2013-ban Kecskeméten ünnepi vertcsipke-kiállítást szervezett és bemutatót a Népi Iparművészeti Gyűjteményben. Kiemelkedő szakmai munkája elismeréseként 2013-ban megkapta *Az Év Kecskeméti Mestere* díjat, valamint a népi kultúra ápolásának kifejtett magas szintű tevékenységéért a Magyar Művészeti Akadémia Zilahy-díját. Csodálatos és egyedi terve-

zésű munkái Kecskemét város, Bács-Kiskun vármegye, valamint Magyarország jó hírnevét erősítik. Művészi technikája egyedülálló, ezért munkásságát mint városi és megyei értéket a Kecskeméti Értéktár és a Bács-Kiskun Vármegyei Értéktár is befogadta.

